

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. december 16.
(OR. en)

15642/16

**Intézményközi referenciaszám:
2016/0397 (COD)**

**SOC 812
EMPL 549
CODEC 1910**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2016. december 15.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2016) 815 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet módosításáról (EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2016) 815 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2016) 815 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2016.12.13.
COM(2016) 815 final

2016/0397 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a
883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló
987/2009/EK rendelet módosításáról**

(EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)

{SWD(2016) 460 final}
{SWD(2016) 461 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat indokai és céljai**

Az uniós polgároknak és családjaiknak a bármely uniós országban történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga egyike az uniós Szerződésekben rögzített négy alapvető szabadságnak.

A személyek szabad mozgása nem lenne biztosított, ha a mobilis európaiak és családtagjaik szociális biztonsági jogai nem élveznének védelmet.

E kezdeményezés az Európai Bizottság 2016-os *munkaerő-mobilitási csomagjának* részét képezi. E kezdeményezés célja a 883/2004/EK rendeletben¹ és a 987/2009/EK rendeletben² (a továbbiakban: rendelet) szabályozott szociális biztonsági koordinációra vonatkozó uniós jog modernizálási folyamatának folytatása a polgárokat megillető jogok gyakorlásának további könnyítésével, ezzel egyidejűleg biztosítva a jogi helyzet egyértelműségét, a pénzügyi terhek tagállamok közötti tisztességes és igazságos elosztását, valamint az adminisztratív egyszerűséget és a szabályok végrehajthatóságát. A szociális biztonsági koordinációnak a tagállamok társadalmi és gazdasági realitásaira reagáló modernizált rendszerének megteremtése ezen kezdeményezés egyik fő mozgatórugója.

A javaslat középpontjában a koordináció fejlesztést igénylő négy területe áll: a gazdaságilag inaktív polgárok hozzáférése a szociális ellátásokhoz, tartós ápolást biztosító ellátások, munkanélküli-ellátások és családi ellátások. Mindegyik tagállam szabadon határozhatja meg saját szociális biztonsági rendszerének sajátosságait, beleértve, hogy milyen ellátásokat nyújt, a jogosultsági feltételeket, ezen ellátások kiszámításának módját és a fizetendő járulékokat, valamint az összes szociális biztonsági ágazat – mint például öregségi, munkanélküli- és családi ellátások – jellemzőit, feltéve, hogy e nemzeti rendelkezések tiszteletben tartják az uniós jog alapelveit, különös tekintettel az egyenlő bánásmódra és a hátrányos megkülönböztetés tilalmára. Ezzel összefüggésben a tagállamok szabadon nyomon követhetik ezen ellátások – többek között más tagállamokban lakóhellyel rendelkező polgárok részére történő – folyósításának alakulását. A szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó igazgatási bizottság különleges szerepet játszik az ilyen információk kicserélésében.

Először is, a felülvizsgálat tisztázni kívánja azon körülményeket, amelyek között a tagállamok korlátozhatják a gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok által igényelt szociális ellátásokhoz való hozzáférést. Az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) közelmúltbeli ítélezési gyakorlatára tekintettel ezt kívánja az egyértelműség, az átláthatóság és a jogbiztonság. A gazdaságilag inaktív mobilis polgárok számát 3,7 millió főre becsülik³. Csaknem 80%-uk származtat jogokat (tartózkodási jogot és/vagy ellátásokra való jogosultságot) gazdaságilag aktív családtagoktól, akikkel együtt laknak, és továbbra is a nemzeti munkavállalók családtagjaival egyenlő bánásmódra jogosultak. Egy olyan inaktív mobilis uniós polgárnak, aki korábban jogszerű tartózkodáshoz való joggal rendelkezett, de

1 Az Európai Parlament és a Tanács 883/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról, HL L 166., 2004.4.30., 1. o.

2 Az Európai Parlament és a Tanács 987/2009/EK rendelete (2009. szeptember 16.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról, HL L 284., 2009.10.30.

3 2014. évi munkaerő-felmérés.

már nem teljesíti a 2004/38/EK irányelv szerinti feltételeket, képesnek kell lennie arra, hogy az egyenlő bánásmód elvére támaszkodjon a járulékalapú szociális biztonsági ellátások tekintetében, amíg a fogadó tagállam nem szünteti meg hivatalosan tartózkodási jogát.

Másodszor, a felülvizsgálat koherens rendszert kíván létrehozni a (jelenleg a betegségi ellátásokra vonatkozó fejezet alá tartozó) tartós ápolást biztosító ellátások vonatkozásában az ezen ellátások koordinálására vonatkozó külön fejezet 883/2004/EK rendeletbe történő beillesztésével és ezen ellátások fogalmának meghatározásával és jegyzékével. Becslések szerint összesen körülbelül 80 000 mobilis polgár jogosult tartós ápolást biztosító ellátásokra összesen (a tartós ápolást biztosító ellátásokra fordított teljes uniós kiadás 0,4%-ának megfelelő) 793 millió euró összegben.

Harmadszor, a felülvizsgálat javaslatot tesz a munkanélküli-ellátások határokon átnyúló esetekben történő koordinálására vonatkozó új rendelkezésekre. E rendelkezések tárgyát az alábbiak képezik: a biztosítási időszakok összesítése a munkanélküli-ellátásokra való jogosultság megszerzése vagy megtartása érdekében, a munkanélküli-ellátások exportálása és annak meghatározása, hogy melyik tagállam felelős a munkanélküli-ellátások határ menti munkavállalók és más határon túli munkavállalók részére történő folyósításáért. Körülbelül 25 000 összesítési eset van (23 tagállam jelentése alapján)⁴, mintegy 27 300 olyan személy él az Unióban, aki másik tagállamba exportálja munkanélküli-ellátását⁵, és becslések szerint évente 91 700 a munkanélküli határon túli munkavállalók száma, akik közül 53 500-an határ menti munkavállalók⁶.

Negyedszer, a javaslat új rendelkezéseket tartalmaz a gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló családi ellátások koordinálására vonatkozóan. 22 tagállam nyújt ilyen ellátást⁷.

A javaslat tisztázza továbbá az alkalmazandó jogszabályokra vonatkozó kollíziós szabályokat és a rendeletek, valamint a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 96/71/EK irányelv)⁸ közötti viszonyt. A javaslat megerősíti a szociális biztonsági koordinációra vonatkozó adminisztratív szabályokat az információcsere és az ilyen munkavállalók szociális biztonsági helyzetének ellenőrzése terén az esetlegesen tisztességtelen gyakorlatok vagy visszaélés megakadályozása érdekében. A javaslat új végrehajtási hatásköröket is ruház a Bizottságra az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 291. cikkével összhangban az A1. hordozható dokumentum (az annak birtokosára alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályokra vonatkozó tanúsítvány) kiállításával, ellenőrzésével és visszavonásával kapcsolatos egységes megközelítés további részletezése céljából.

Emellett a javaslat több technikai jellegű módosítást is tartalmaz. E módosítások tárgyát az alábbiak képezik: a betegségi ellátásokra való származtatott jogosultságok priorizálása, az

4 Pacolet J és De Wispelaere F Az időszakok vagy bérek összesítése munkanélküli-ellátások céljára: Jelentés a migráns munkavállalók U1. hordozható dokumentumáról (Network Statistics FMSSFE: 2015) 1. táblázat (a hatásvizsgálati jelentés XII. melléklete).

5 Pacolet, J. és De Wispelaere, F., A munkanélküli-ellátások exportálása – PD U2. kérdőív, Network Statistics FMSSFE, Európai Bizottság, 2014. június,

6 Ez a 2015-ös éves munkaerő-mobilitási jelentésen (Európai Bizottság, 2015) alapuló becslés, mert nem állnak rendelkezésre adatok a 883/2004/EK rendeletben foglalt jogi fogalom meghatározás értelmében vett határ menti munkavállalók számáról.

7 De Coninck J: Válasz egy összehasonlító elemzésre vonatkozó ad hoc kérésre: jövedelemalapú gyermeknevelési ellátások, FreSso - A munkavállalók szabad mozgása és a szociális biztonsági koordináció, Európai Bizottság 2015., 9. o. (a hatásvizsgálati jelentés XXV. melléklete)

8 HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

orvosi vizsgálat költségeinek megtérítése, az éves átlagos költségek kiszámítása a betegségek ellátások területén és a rendeletek alkalmazásával kapcsolatos csalások vagy hibák feltárásának elősegítésére szolgáló intézkedések bevezetése, beleértve a rendszeres személyes adat-csere lehetővé tételét a tagállamok számára. Ezenkívül sor került a jogalap nélkül folyósított szociális biztonsági ellátások behajtására irányuló eljárások felülvizsgálatára azoknak az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló 2010/24/EU irányelvben rögzített megfelelő eljárásokhoz való hozzáigazítása, különösen pedig a végrehajtási intézkedésekhez használt egységes okirat, valamint a kölcsönös segítségnyújtás iránti megkeresésre és a követelésekkel kapcsolatos okiratok és határozatok kézbesítésére irányuló egységes eljárások bevezetése érdekében.⁹

A javaslat néhány időszakos, technikai jellegű frissítést is tartalmaz a nemzeti jogszabályok uniós szabályok alkalmazására hatást gyakorló változásainak figyelembevétele érdekében.

Végül, a javaslat új felhatalmazásokat ad a Bizottság részére az EUMSZ 290. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására a 883/2004/EK rendelet országspecifikus mellékleteinek módosítására irányuló jogalkotási eljárás megkönnyítése és meggyorsítása érdekében.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

E kezdeményezés a politikai iránymutatásban azonosított egyéb kezdeményezéseket egészíti ki: Új kezdet Európa számára¹⁰ a 4. prioritással kapcsolatban: erősebb ipari alapon nyugvó, mélyebb és igazságosabb belső piac és különösen a tervezett belső piaci stratégia¹¹. A munkaerő-mobilitás az ágazatok közötti és azokon belüli hatékonyabb erőforrás-elosztás elősegítésének, valamint a munkanélküliség és a készségkereslet és -kínálat közti eltérés mérséklésének egyik eszköze.

E kezdeményezés a politikai iránymutatás 1. prioritását is kiegészíti egy hasznosabb szabályozási környezet kialakításával a vállalkozói légkör és a munkahelyteremtés támogatása érdekében, és biztosítja, hogy a rendeletek összhangban álljanak a Bizottság minőségi jogalkotás melletti elkötelezettségével¹².

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat az EUMSZ 48. cikkén alapul.

- **Szubszidiaritás**

Mivel a javaslat nem tartozik az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

⁹ HL L 84., 2010.3.31., 1. o.

¹⁰ http://ec.europa.eu/priorities/publications/president-junckers-political-guidelines_en.

¹¹ http://ec.europa.eu/priorities/internal-market_en.

¹² http://ec.europa.eu/info/strategy/better-regulation-why-and-how_en

A javaslat céljait a tagállamok sem nemzeti, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok az Unió szintjén jobban megvalósíthatók az alábbi indokok miatt:

A szociális biztonság koordinációja olyan határokon átnyúló helyzeteket érint, amelyekben egyetlen tagállam sem járhat el egymaga. Az EUMSZ 48. cikk uniós szintű koordinációs intézkedéseket kíván meg, és azok szükségesek a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásához. Ilyen koordináció nélkül a szabad mozgás akadályokba ütközhet: kevésbé valószínű, hogy az emberek mozognának, ha ez egy másik tagállamban megszerzett szociális biztonsági jogok elvesztését jelentené.

Az uniós koordinációs jogszabályok a jelenlegi nagyszámú kétoldalú megállapodások helyébe lépnek. Egy uniós keret e területen történő létrehozása biztosítja a mobilis uniós polgárok és családtagjaik jogainak egységes értelmezését és védelmét, ami nem lenne megvalósítható egyedül a tagállam által, nemzeti szinten.

Ez nem csupán a szociális biztonság koordinálását egyszerűsíti a tagállamok számára, hanem egyúttal a tagállami szociális biztonsági jogszabályok értelmében biztosítással rendelkező uniós polgárokkal szembeni egyenlő bánásmódot is biztosítja.

A javaslat naprakésszé teszi a jelenlegi koordinációs szabályokat a társadalmi realitás változása miatt szükségessé vált változtatások végrehajtása és a nemzeti szinten elvégzett jogi változtatások figyelembevétele érdekében.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

- **Arányosság**

A javasolt módosító rendelet nem lépi túl az eredményes szociális biztonsági koordináció eléréséhez szükséges mértéket: nem terjeszti ki a jelenlegi rendeletek tárgyi vagy személyi hatályát, és hatásai a fent ismertetett négy területre összpontosítanak. Saját szociális biztonsági rendszereik megszervezéséért és finanszírozásáért továbbra is a tagállamok a felelősek.

A javaslat egyszerűbbé teszi a tagállamok számára a szociális biztonsági rendszerek koordinálását, és az Unión belül mozgó egyének védelmére törekszik, miközben a rendelkezések kielégítik a tagállamok változó igényeit.

A javaslat ezért megfelel az arányosság elvének.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Javasolt aktus: rendelet. Más eszközökkel, úgymint közleménnyel vagy más nem kötelező erejű jogi eszközzel, nem lenne biztosítható a kívánt jogbiztonság és jogi egyértelműség.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A Bizottság megvizsgálta, hogy a jelenlegi jogi keret milyen mértékben biztosítja még az eredményes koordinációt. Ezen elemzés kiegészítette a rendeletek formális felülvizsgálati követelményeit, amelyek megkívánják, hogy a szociális biztonsági koordinációval foglalkozó igazgatási bizottság (a továbbiakban: igazgatási bizottság)¹³ és az Európai Bizottság felülvizsgálja és értékelje a rendeletek bizonyos rendelkezéseinek végrehajtását és eredményességét¹⁴. Az elemzés a Bizottság azon kötelezettségvállalását is kiegészíti, hogy megvizsgálja a munkanélküli-ellátások koordinálására vonatkozó elvek felülvizsgálatának szükségességét¹⁵.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az érdekelt felekkel több alkalommal konzultáltunk:

1. A tagállamokkal az igazgatási bizottság keretében konzultáltunk.
2. A nemzeti hatóságokkal különleges online felmérés keretében került sor konzultációra a tartós ápolást biztosító ellátások koordinálásáról, a munkanélküli-ellátások exportálásáról és a határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálásáról.
3. A szociális partnerekkel a tartós ápolást biztosító ellátások és a határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálásáról, valamint a munkanélküli-ellátások exportálásáról a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó tanácsadó bizottság keretében, a családi ellátások, tartós ápolást biztosító ellátások és munkanélküli-ellátások koordinálásáról pedig célzott meghallgatás keretében zajlott konzultáció.
4. A nem kormányzati szervezetekkel célzott konzultációs műhelymunka keretében került sor konzultációra a családi ellátások, tartós ápolást biztosító ellátások és munkanélküli-ellátások koordinálásáról.
5. 2012 decemberében két online konzultáció indult a tartós ápolást biztosító ellátások koordinálásáról, a munkanélküli-ellátások exportálásáról és a határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálásáról; 2015 júliusában pedig a munkanélküli-ellátások és a családi ellátások koordinálásáról.

13 Az igazgatási bizottság a tagállamok képviselőiből áll. Norvégia, Izland, Liechtenstein és Svájc megfigyelőként vesz részt a bizottság munkájában. Az igazgatási bizottság feladata, hogy az igazgatási ügyekkel, a szociális biztonsági koordinációra vonatkozó rendeletek rendelkezéseiből eredő értelmezési kérdésekkel foglalkozzon, valamint elősegítse és fejlessze az uniós tagállamok közötti együttműködést. A bizottság ülésein az Európai Bizottság is képviselteti magát, és biztosítja a bizottság részére a titkárságot.

14 Lásd a 883/2004/EK rendelet 87. cikkének (10b) bekezdését és 87a. cikkének (2) bekezdését, valamint a 987/2009/EK rendelet 86. cikkének (1), (2) és (3) bekezdését.

15 2011 decemberében a Tanács az önálló vállalkozóknak minősülő határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásaira vonatkozó új rendelkezés beiktatása hatásának az e rendelkezés alkalmazását követő két éves időszakon belüli felülvizsgálata mellett döntött. Ezen az ülésen és a tagállamok többségének kérésére a Bizottság nyilatkozatot adott ki arról, hogy a felülvizsgálat alkalmat kínál a munkanélküli-ellátásokra vonatkozó jelenlegi koordinációs rendelkezések szélesebb körű megvitatására és elveik felülvizsgálata szükségességének megvizsgálására.

A gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok szociális ellátásokhoz való hozzáférését illetően a tagállamok megosztottak voltak. Egy részük a jelenlegi helyzetet kívánta fenntartani első vagy második választásként; mások a rendelet egyenlő bánásmódra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása mellett szálltak síkra első vagy második választásként, habár nem alakult ki általános konszenzus a szükséges változtatásokat illetően. A tagállamok kisebbik része igazgatási iránymutatás megalkotásában lett volna érdekelt.

A tartós ápolást biztosító ellátások koordinálását illetően a tagállamok többsége külön fogalom meghatározás és/vagy külön fejezet és/vagy az ellátások jegyzékének megalkotását támogatta, míg mások a jelenlegi helyzetet kívánták fenntartani. A 2012. évi nyilvános konzultáció eredményei rámutattak a tartós ápolást biztosító ellátások nyújtására illetékes tagállammal kapcsolatos vélemények sokszínűségére.

A munkanélküli-ellátásokat illetően:

A munkanélküli-ellátások összesítése tekintetében a tagállamok eltérő véleményen voltak a jelenlegi helyzet fenntartását pártolók enyhe többségével, míg a többiek a csak egy vagy három hónapnyi munkavégzést követő összesítést részesítették előnyben. A szociális partnerek a fennálló helyzetet tűntek támogatni. A 2015. évi nyilvános konzultáció keretében a válaszadók harmada vélte úgy, hogy a jelenlegi szabályok változtatásra szorulnak.

A munkanélküli-ellátások exportálását illetően a tagállamok eltérő álláspontokat képviseltek: némelyikük a jelenlegi rendelkezéseket támogatták, míg mások a legalább 6 hónapra történő exportáláshoz való jogot pártolták. A munkáltatók szervezetei a jelenlegi rendelkezések mellett szálltak síkra, míg a szakszervezetek és a nem kormányzati szervezetek a legalább 6 hónapra történő exportálás opcióját támogatták. A 2012. évi nyilvános konzultáció során a válaszadók többsége a munkanélküli-ellátások exportálási idejének meghosszabbítása mellett volt.

Végül, a határ menti munkavállalók és más határon túli munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálását illetően a tagállamok a fennálló helyzetet támogató és a munkanélküli-ellátásoknak az utolsó tevékenység szerinti állam által az összes munkavállaló részére történő folyósítását előnyben részesítő csoportokra tűntek oszlan. E témával kapcsolatban a 2012-es nyilvános konzultáció is a vélemények széles skáláját tárta fel a magánszemélyek és a különböző érdekelt felek körében.

A családi ellátások exportálását illetően a tagállami delegációk jelentős kisebbsége támogatta a gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló ellátások eltérő koordinálását. A nem kormányzati szervezetek többsége a jelenlegi helyzetet támogatta. A 2015. évi nyilvános konzultáció keretében a válaszadók negyede vélte úgy, hogy a jelenlegi szabályok változtatásra szorulnak.

A beérkezett válaszokban szereplő eltérő vélemények széles skálája széles körű áttekintéssel szolgált a Bizottság számára a jelenlegi szociális biztonsági koordináció működését illetően, ideértve a feltárt problémákat, a lehetséges megoldásokat és e megoldások támogatottságának szintjét is. A nyilvános konzultációk eredménye elérhető „Az Ön hangja Európában” portálon¹⁶. Az érdekelt felek véleményeinek összes részletét a hatásvizsgálati jelentés tartalmazza.

16 http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_hu.htm

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

E javaslat előkészítése során kiterjedt konzultáció zajlott a Bizottságon belüli, valamint külső szakértőkkel. A jogi szakértői trESS-hálózat¹⁷, az Unión belüli mobilitással foglalkozó jogi szakértői hálózat (FreSsco), az Unión belüli mobilitással foglalkozó statisztikai szakértői hálózat tanulmányainak és jelentéseinek, a Deloitte Consulting támogató hatásvizsgálati tanulmányának, a KU Leuven Research Institute for Work and Society (HIVA), valamint a Fondazione Giacomo Brodolini, COWI és a Warwick Institute for Employment Research alkotta konzorcium kiegészítő elemzésének figyelembevételére került sor. A szakértői konzultáció részletes áttekintését a hatásvizsgálati jelentés tartalmazza. A javaslatához emellett hozzájárult az igazgatási bizottságon keretében megalakul, a tagállamok nemzeti hatóságainak nemzeti szakértőiből álló eseti csoport munkája is, mely csoport több ajánlást dolgozott ki az alkalmazandó jogszabályok meghatározására vonatkozó szabályokat illetően, különös tekintettel a kiküldetésben lévő munkavállalókra és a két vagy több tagállamban dolgozó személyekre.

- **Hatásvizsgálat**

Minőségi jogalkotásra vonatkozó szakpolitikájával összhangban a Bizottság hatásvizsgálatot készített a lehetséges szakpolitikai alternatívákról, amely értékelte azok gazdasági, társadalmi, szabályozási és általános hatékonyságát és koherenciáját a tágabb uniós célkitűzésekkel¹⁸. E munkát a bizottsági szolgálatokkal egy szolgálatközi irányítócsoporthoz keresztül folytatott strukturált konzultáció segítette¹⁹.

A koordinációs szabályok címzettjei közvetlenül a tagállamok és azok szociális biztonsági intézményei. A kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat) nem érinti közvetlenül a javaslat. Nem várhatók pozitív vagy negatív környezeti hatások.

A digitális hatásokat illetően a javaslat teljes mértékben „internetbarát”. A nemzeti hatóságok között a szociális biztonsági koordináció területén történő elektronikus adatcsere végrehajtására a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus adatcsereje projekt (a teljes megvalósítás 2019 közepére várható) útján kerül majd sor.

A gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok szociális ellátásokhoz való hozzáférését illetően az előnyben részesített alternatíva a 883/2004/EK rendelet egyenlő bánásmódra vonatkozó jelenlegi rendelkezéseinek módosítása annak érdekében, hogy hivatkozás történjen az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: 2004/38/EK irányelv)²⁰ foglalt korlátozásokra, és hogy a rendelet tükrözze a Bíróság

17 trESS Think Tank Report 2010, Analysis of selected concepts of the regulatory framework and practical consequences on the social security coordination; a trESS Think Tank Report 2011, Coordination of long-term care benefits-current situation and future prospects; a 2012 Analytical Study on the Legal impact assessment for the revision of Regulation 883/2004 with regard to the coordination of long-term care benefits és a trESS Think Tank Report 2012 on Coordination of unemployment benefits (valamennyi jelentés elérhető a www.tress-network.org oldalon).

18 SWD (2016) 460

19 A következő szolgálatok vettek részt: A Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatósága; Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság; Energiaügyi Főigazgatóság; Eurostat; A Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága; Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság; Migrációügyi és Uniók Belügyi Főigazgatóság; Jogérvényesítési Főigazgatóság; a Jogi Szolgálat; Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság; Az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága; Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság; Kutatási és Innovációs Főigazgatóság; Kutatási és Innovációs Főigazgatóság; főtítkárs; Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság; Kereskedelmi Főigazgatóság.

20 HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

ítélkezési gyakorlatát. Ez az előnyben részesített alternatíva a többi jogalkotási alternatívához (ilyen eltérés lehetővé tétele a 883/2004/EK rendelet 70. cikke szerinti különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokat illetően; vagy a megélhetési jövedelmet biztosító különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások eltávolítása az említett rendeletből) és a nem jogalkotási alternatívákhoz (a szabályok egyértelművé tétele közlemény útján) képest. A javaslat az uniós jog Bíróság által értelmezett jelenlegi állapotát kodifikálja, és ezért minimális gazdasági hatással vagy szociális jogi hatással jár majd az alaphelyzethez képest, mindazonáltal csökkentheti a szabályozási költségeket azáltal, hogy egyértelműbbé teszi az uniós jog jelenlegi állapotát.

A javaslat koherens rendszert hoz létre a tartós ápolást biztosító ellátások vonatkozásában az ezen ellátásoknak a betegségi ellátásokra vonatkozó jelenlegi rendelkezésekkel összhangban álló koordinálására vonatkozó külön fejezet beillesztésével és a tartós ápolást biztosító ellátások fogalmának meghatározásával, valamint a nemzeti ellátások jegyzékével. Ez volt az előnyben részesített alternatíva a többi alternatívához képest, amelyek esetében a lakóhely szerinti tagállam nyújtana minden tartós ápolást biztosító ellátást az illetékes tagállam általi megtérítés mellett (az illetékes állam általi további kiegészítéssel vagy anélkül). Az előnyben részesített alternatíva kifejezett jogalappal szolgál a jelenlegi szabályokhoz, ezzel átláthatóvá és stabilá téve a rendszert. A polgárok és intézmények egyaránt élvezik majd az egyértelművé tétel előnyeit, és a szociális védelem fokozódni fog. Az előnyben részesített alternatíva nem jár majd jelentős gazdasági hatással vagy magas végrehajtási költségekkel az alaphelyzethez képest.

A munkanélküli-ellátások koordinálását illetően:

A munkanélküli-ellátások összesítése tekintetében előnyben részesített alternatíva egy három hónapos minimális biztosítási időszak megkövetelése a legutóbbi tevékenység szerinti tagállamban azt megelőzően, hogy jogosultság keletkezne a korábbi biztosítási időszakok összesítésére (miközben a korábbi tevékenység szerinti tagállam köteles ellátást nyújtani, ha a feltétel nem teljesül). Ez az előnyben részesített alternatíva az összesítést csak egy nap vagy egy hónap biztosítási idő után lehetővé tevő vagy a korábbi tevékenység szerinti tagállamban szerzett referencijövedelemnek a munkanélküli-ellátások kiszámításához történő figyelembevételét az illetékes tagállamban végzett egy vagy három hónapnyi tevékenység után megengedő többi alternatívához képest. Az előnyben részesített alternatíva várhatóan szorosabb kapcsolatot teremt majd a munkanélküli-ellátások folyósítására illetékes intézmények között, és alkalmasint 41 millió eurós megtakarítással járhat, jóllehet a költségek tagállamok közötti eltérő megosztásával. Nem várhatók jelentős hatások a szabályozási költségekre.

A munkanélküli-ellátások exportálását illetően az előnyben részesített alternatíva a munkanélküli-ellátások exportálása minimális idejének háromról hat hónapra történő meghosszabbítása az ellátásnak a jogosultság teljes időszakára történő exportálása lehetőségének biztosítása mellett. Ezen alternatíva megerősített együttműködési mechanizmussal párosul majd az álláskereső munkakeresésben történő támogatása érdekében, növelve ezzel a munkaerőpiacra történő ismételt beilleszkedés valószínűségét. Ez az előnyben részesített alternatíva a munkanélküli-ellátás exportálásához való jognak a jogosultság teljes időszakára történő biztosítását magában foglaló másik alternatívához képest. Az előnyben részesített alternatíva nem jár majd jelentős gazdasági hatással vagy magas végrehajtási költségekkel az alaphelyzethez képest, mivel az illetékes tagállam csak azokat az ellátásokat köteles exportálni, amelyekre már fennáll a jogosultság.

A határ menti munkavállalók és más határon túli munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálását illetően az előnyben részesített alternatíva a legutóbbi foglalkoztatás helye szerinti tagállam kötelezettségévé tenni a munkanélküli-ellátások folyósítását, ha a határ menti munkavállaló legalább 12 hónapot dolgozott ott, és egyébként pedig a lakóhely szerinti tagállamra hárítani a felelősséget. Ennek következményeként megszűnik a jelenlegi megtérítési eljárás. Ez az előnyben részesített alternatíva azon alternatívákhoz képest, amelyek esetében a határ menti munkavállaló vagy választhatna, hogy hol igényel munkanélküli-ellátásokat, vagy a legutóbbi foglalkoztatás helye szerinti tagállam válna minden esetben felelőssé a munkanélküli-ellátások folyósításáért. Ezen alternatíva várhatóan 416 millió euróról 442 millió euróra növeli majd a gazdasági költséget, de a szabályozási költségeket is csökkenti 9,9 millió euróról 3,7 millió euróra.

A szülőket a gyermekneveléssel töltött időszak alatt ért jövedelemveszteség kompenzálására szolgáló gyermeknevelési támogatások koordinálását illetően az előnyben részesített alternatíva a jelenlegi koordinációs rendelkezések módosítása oly módon, hogy a gyermeknevelési támogatást egyéni és személyes jogosultságnak kell tekinteni, és a másodszorban illetékes tagállam számára lehetővé kell tenni, hogy teljes összegben folyósítsa az ellátást. Ez lehetővé fogja tenni a szülői feladatok megosztását aktívan ösztönző tagállamok számára, hogy elhárítsák az azon szülőket elrettentő esetleges pénzügyi akadályokat, akik ugyanazon időszakban vesznek igénybe szülői szabadságot. Ez volt az előnyben részesített alternatíva azon alternatívákhoz képest, amelyek esetében a másodszorban illetékes tagállam köteles lenne eltérni a halmozódási szabályoktól vagy minden gyermeknevelési támogatás, vagy csak a jövedelemalapú gyermeknevelési támogatások esetében. Az előnyben részesített alternatíva maximális gazdasági hatása a másodszorban illetékes tagállam gazdasági költségeinek 58-84%-os növekedése lenne, bár ez az arány a gyakorlatban valószínűleg alacsonyabb lenne, mivel nem minden tagállam dönt majd az eltérés mellett. Az egyéni és személyes jogosultságra váltás szociális jogokra gyakorolt hatása várhatóan minimális lesz a gyermeknevelési támogatásokra való származtatott jogosultságok elismerési követelményének való alacsony szintű megfelelés miatt.

E javaslatot hatásvizsgálati jelentés (SWD (2016) 460) kíséri, amelyet felülvizsgált a Szabályozói Ellenőrzési Testület, és kedvező véleményt adott ki róla 2016. január 21-én. A végleges hatásvizsgálati jelentés elkészítése során a Szabályozói Ellenőrzési Testület minden javaslatát figyelembe vették.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre. A nemzeti költségvetésekre gyakorolt esetleges hatások ismertetésére fent került sor.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság a módosított rendeletek hatálybalépésétől számított öt év elteltével és ezt követően legalább ötévente értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak az új eszköz alkalmazásáról a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatással összhangban.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

E szakasz részletesebben megmagyarázza a 883/2004/EK rendeletre (a továbbiakban: alaprendelet) és a 987/2009/EK rendeletre (a továbbiakban: végrehajtási rendelet) vonatkozó javaslat egyes rendelkezéseit.

1. cikk

Az 1. cikk az alaprendelet módosítását tartalmazza.

1. A (2) preambulumbekzdés módosításának célja az uniós jog alapján minden uniós polgárt megillető szabad mozgáshoz való jogra való hivatkozás beillesztése.
2. Az (5) preambulumbekzdés azért módosul, hogy hivatkozzon a gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok szociális ellátásokhoz való hozzáférését illetően a 2004/38/EK irányelvben meghatározott korlátozásokra.
3. Az (5a) preambulumbekzdés beiktatásának célja annak egyértelművé tétele, hogy a 2004/38/EK irányelvnek a rendeletekre való alkalmazását tisztázta a Bíróság ítélezési gyakorlata a Brey-ítéletben (C-140/12, EU:C:2013:565), a Dano-ítéletben (C-333/13, EU:C:2014:2358) és a Bizottság kontra Egyesült Királyság ítéletben (C-308/14, EU:C:2016:436).
4. Az (5b) preambulumbekzdés beiktatásának célja annak egyértelművé tétele, hogy a teljes körű egészségbiztosítással való rendelkezés 2004/38/EK irányelvben meghatározott követelménye teljesítésének megállapítása keretében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az inaktív mobilis uniós polgárok teljesíthessék e követelményt.
5. Az (5c) preambulumbekzdés beiktatásának célja annak egyértelművé tétele, hogy a gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok egyenlő bánásmódhoz való jogát illetően a 2004/38/EK irányelvben meghatározott korlátozások nem szorítják háttérbe e személyeknek az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogait.
6. A (24) preambulumbekzdés módosításának célja a tartós ápolást biztosító ellátásokra vonatkozó új fejezetre való hivatkozás beillesztése.
7. A (35a) preambulumbekzdés beiktatásának célja annak megmagyarázása, hogy a gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló családi ellátások a családi ellátások különleges kategóriáját képezik, és azokat egyéni és személyes jogosultságként kell kezelni, feltéve, hogy a szóban forgó ellátás fel van sorolva az alaprendelet XIII. mellékletének 1. részében. Ez azt jelenti, hogy az illetékes tagállam nem köteles ilyen ellátásokra való származtatott jogosultságokat biztosítani a biztosított személy családtagjainak. A másodsorban illetékes tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az alaprendelet 68. cikkének (2) bekezdése szerinti halmozódásellenes szabályokat, és teljes összegben nyújtják ezen ellátásokat a jogosult személy részére. Ha egy tagállam az eltérés mellett dönt, e tagállamot fel kell sorolni a XIII. melléklet 2. részében, és az eltérést minden érintett jogosult személyre következetesen alkalmazni kell.
8. A (39a) preambulumbekzdés a releváns uniós adatvédelmi eszközökre hivatkozik.

9. A (46) preambulumbekkezdés beiktatásának célja, hogy hivatkozás történjen a Bizottság részére az EUMSZ 290. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására az alaprendelet és a végrehajtási rendelet összes mellékletének módosítását illetően adott felhatalmazásra. E mellékletek a tagállamok nemzeti rendszerei közötti eltéréseket tükröző országspecifikus bejegyzéseket tartalmaznak.
10. A (47) preambulumbekkezdés beiktatására annak hangsúlyozása érdekében került sor, hogy az alaprendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapelveket, és azt e jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani.
11. A (48) preambulumbekkezdés beiktatása annak egyértelművé tételét szolgálja, hogy az alaprendelet nem korlátozza az emberi jogok európai egyezményében elismert önálló jogokat és kötelezettségeket.
12. Az 1. cikk módosításának célja a tartós ápolást biztosító ellátásokkal kapcsolatban javasolt új 1a. fejezet figyelembevétele. Ez magában foglalja a tartós ápolást biztosító ellátások fogalmának d) pontbeli meghatározását, amely részletezi az ilyen ellátások alkotóelemeit. E fogalom meghatározás figyelembe veszi a trESS-hálózat elemzését²¹, tükrözi a Bíróság ítélezési gyakorlatát²², és összhangban áll az Egyesült Nemzeteknek a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményével.
13. A 3. cikk (1) bekezdése azért módosul, hogy külön szociális biztonsági ágként jelenjenek meg a tartós ápolást biztosító ellátások.
14. A 4. cikk úgy rendelkezik, hogy a szociális biztonsági ellátásokhoz a gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok által a fogadó tagállamban való hozzáférést illetően az egyenlő bánásmód elve a jogszerű tartózkodáshoz való joggal való rendelkezésnek a 2004/38/EK irányelvben meghatározott követelményéhez köthető. E rendelkezés alkalmazásában – a 2004/38/EK irányelv értelmében vett szociális segítségnyújtáshoz való hozzáférés kivételével – nem minősül gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárnak az a mobilis álláskereső, akit az EUMSZ 45. cikkel összhangban²³ tartózkodási jog illet meg a fogadó tagállamban a munkakeresés ideje alatt.
15. A 11. cikk (2) bekezdésének módosítása a tartós ápolást biztosító ellátások fogalmának új meghatározását tükrözi. Az (5) bekezdés szintén frissül, hogy a „hazai bázis” fogalmának meghatározása összhangba kerüljön a 2014. január 29-i 83/2014/EU bizottsági rendelettel²⁴ módosított, a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló, 2012. október 5-i 965/2012/EU bizottsági rendelet III. melléklete FTL alrészének 14. pontjában foglalt új fogalom meghatározással.

21 trESS Think Tank Report 2011, Coordination of long-term care benefits-current situation and future prospects (http://www.tress-network.org/tress2012/EUROPEAN%20RESOURCES/EUROPEANREPORT/trESSIII_ThinkTankReport-LTC_20111026FINAL_amendmentsEC-FINAL.pdf).

22 Molenaar-ítélet (C-160/96, EU:C:1998:84), Jauch-ítélet (C-215/99, EU:C:2001:139); Gaumain-Cerri és Barth ítélet (C-502/01 és C-31/02, EU:C:2004:413).

23 Antonissen-ítélet (C-282/89, EU:C:1991:80). Lásd továbbá: Alimanovic-ítélet (C-67/14, EU:C:2015:597, 57. pont).

24 HL L 28., 2014.1.31., 17. o.

16. A 12. cikk módosítása pontosítja, hogy a „kiküldetésben lévő munkavállaló” fogalma a 96/71/EK irányelvben meghatározott jelentéssel bír. E pontosítás azonban nem változtatja meg e cikk személyi hatályát, hanem csak a jogi szövegekben használt kifejezéseket hozza összhangba egymással. A módosítások ezenkívül a 12. cikk (1) bekezdésében jelenleg foglalt felváltási tilalmat az önálló vállalkozókra is kiterjesztik.
17. A 13. cikk (4a) bekezdésének beiktatására azért került sor, hogy egyértelmű kollíziós szabály szülessen azon helyzet tekintetében, amelyben egy személy egyidejűleg az egyik tagállamtól munkanélküli-ellátásban részesül, míg egy másik tagállamban dolgozik. E rendelkezés jogszabályi formába önti az igazgatási bizottság U1. ajánlásának²⁵ elveit.
18. A 32. cikk módosításának célja, hogy egyértelmű elsőbbségi szabályokkal szolgáljon a családtag származtatott jogait illetően azokban az esetekben, amelyekben egynél több tagállam jogszabályai alapján halmozódnak a természetbeni betegségi ellátásokra való jogosultságok.
19. A 34. cikket a tartós ápolást biztosító ellátásokra vonatkozó új 1a. fejezet beiktatása miatt kell elhagyni.
20. Az 1a. fejezet beiktatása a tartós ápolást biztosító ellátások koordinálására vonatkozó külön fejezet bevezetését szolgálja.
- A 35a. cikk a tartós ápolást biztosító ellátások koordinálására vonatkozó általános rendelkezéseket állapítja meg e betegségi ellátásokra vonatkozó szabályokkal összhangban.
- Az (1) bekezdés az alaprendelet III. címe 1. fejezetének alkalmazandó rendelkezéseire hivatkozik.
- A (2) bekezdés azt a kötelezettséget rója az igazgatási bizottságra, hogy a nemzeti jogszabályok szerinti összes tartós ápolást biztosító ellátást sorolja fel.
- A (3) bekezdés eltérést biztosít a tartós ápolást biztosító pénzügyi ellátások új fejezet szerinti koordinációjától azáltal, hogy lehetővé teszi a tagállamok számára az ellátásoknak az alaprendelet III. címének más fejezetei alapján történő koordinálását. A XII. melléklet ezeket az ellátásokat sorolja majd fel.
- A jelenlegi 34. cikk tartós ápolást biztosító ellátásokra vonatkozó halmozódással szembeni rendelkezései bekerülnek az új 35b. cikkbe a (2) bekezdés kivételével, amelyet az új 35a. cikk (2) bekezdése tartalmaz.
- A 35c. cikk megállapítja a tartós ápolást biztosító ellátások intézmények közötti megtérítésének szabályait. Az (1) bekezdés a 35. cikket rendeli alkalmazni a tartós ápolást biztosító ellátásokra. A (2) bekezdés kiegészítő jellegű illetékeséget ír elő az egészségbiztosítási intézmények általi megtérítés tekintetében azokban az esetekben, amelyekben nem létezik a tartós ápolást biztosító természetbeni ellátásokat szabályozó külön jogszabály. Ez a munkahelyi balesetek és a foglalkozási

25

U1. ajánlás (2009. június 12.) a lakóhely szerinti államtól eltérő tagállamban részmunkaidős szakmai vagy kereskedelmi tevékenységet folytató munkanélküli személyekre alkalmazandó jogszabályokról (HL C 106., 2010.4.24., 49. o.).

megbetegedések esetén járó ellátásokkal kapcsolatos 40. cikk (2) bekezdésének a logikáját tükrözi.

21. Az 50. cikk (2) bekezdése azért módosul, hogy kikerüljön belőle az 52. cikk (1) bekezdésének a) pontjára való felesleges hivatkozás, mivel az 52. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti független ellátások kiszámításakor nem veszik figyelembe a más tagállamokban szerzett biztosítási időszakokat.
22. A 61. cikk módosításának célja a jelenlegi (1) bekezdésben foglalt, összesítésre vonatkozó különös rendelkezések elhagyása. Ehelyett a 6. cikk összesítésre vonatkozó általános rendelkezéseit kell majd alkalmazni, és egy előző tagállamban szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időket vesz majd figyelembe – adott esetben – az utolsó tevékenység szerinti tagállam, feltéve, hogy a legutóbbi biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő megszerzésére e tagállamban került sor, és ezen idő legalább három hónap volt.
23. A 64. cikk módosítása azt a minimális időszakot, amelyben a másik tagállamban munkát kereső munkanélküli álláskereső kérhetik a munkanélküli-ellátások exportálását, három hónapról hat hónapra (vagy a jogosultsági időszak fennmaradó részére, ha az kevesebb mint hat hónap) terjeszti ki. A tagállamok e hat hónapos időszakot a munkanélküli-ellátásokra az illetékes tagállamban fennálló jogosultság teljes időtartamára kiterjeszthetik.
24. Az új 64a. cikk a 61. cikket egészíti ki. Annak értelmében azok a munkanélküli személyek, akik másik tagállamba helyezik át lakóhelyüket, és e tagállamban kevesebb mint három hónap biztosított munkavégzés után munkanélkülivé válnak, kérhetik pénzbeli munkanélküli-ellátásuknak a korábbi biztosítás tagállamából történő exportálását. Ebben az esetben be kell jelentkezniük az utolsó tevékenység szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálatainál, és teljesíteniük kell a munkanélküli-ellátást igénylőkre az említett tagállam jogszabályai által rótt kötelezettségeket.
25. A 65. cikk módosítása a munkanélküli-ellátások folyósítására vonatkozó új rendelkezéseket vezet be azon határ menti munkavállalók és más határon túli munkavállalók tekintetében, akik utolsó munkavégzési időszakuk alatt az illetékes tagállamon kívül rendelkeztek lakóhellyel.

Az (1) bekezdés értelmében az ilyen személyeket úgy kell kezelni, mintha az illetékes tagállamban rendelkeznének lakóhellyel.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy azok a személyek, akik 12 hónapnál kevesebbet dolgoztak az illetékes tagállamban, a lakóhely szerinti államtól részesülnek ellátásokban. Mindazonáltal az a munkavállaló, aki anélkül jogosult munkanélküli-ellátásra az illetékes tagállam nemzeti jogszabályai alapján, hogy a 6. cikk szerinti összesítés elvére támaszkodna, dönthet úgy, hogy az illetékes tagállamtól veszi igénybe a munkanélküli-ellátásokat.

A (3) bekezdés kivételt teremt a munkanélküli-ellátását exportálni kívánó munkanélküli személyt a 64. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján terhelő azon főszabály szerinti kötelezettség alól, hogy legalább négy héten keresztül bejelentkezve kell maradnia az illetékes tagállam foglalkoztatási szolgálatainál. E kivétel olyan teljes munkanélküli személy esetében alkalmazandó, aki úgy dönt,

hogy a lakóhelye szerinti tagállamban keres munkát, és azt a munkanélküli-ellátásra való jogosultság teljes időszakára alkalmazni kell. A (4) bekezdés lehetővé teszi az ilyen személyek számára, hogy választásuk szerint a lakóhely szerinti tagállamban vagy a korábbi tevékenység tagállamában jelentkezzenek be a foglalkoztatási szolgálatoknál.

Az (5) bekezdés egyértelművé teszi, hogy a (2)–(4) bekezdés nem alkalmazható a részlegesen vagy időszakosan munkanélküli személyekre. Az ilyen személyek csak a korábbi tevékenység tagállamában igényelhetnek munkanélküli-ellátást.

26. A 68b. cikk beiktatására azért került sor, hogy különös koordinációs rendelkezésekkel szolgáljon az újonnan beillesztett XIII. melléklet I. részében felsorolt, a gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló családi ellátások tekintetében. Annak értelmében az említett ellátásokat egyéni és személyes jogosultságként, nem pedig a család egészét megillető ellátásként kell kezelni. A másodsorban illetékes tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az alaprendelet 68. cikkének (2) bekezdése szerinti halmozódásellenes szabályokat, és teljes összegben nyújtják ezen ellátásokat a jogosult személy részére. Ezeket a tagállamokat fel kell sorolni a XIII. melléklet II. részében.
27. Az új 75a. cikk beiktatásának célja, hogy nagyobb jelentőséghez juttassa a végrehajtási rendelet 89. cikkének (3) bekezdésében az illetékes intézményekre rótt azon kötelezettséget, hogy gondoskodjanak arról, hogy intézményeik ismerjék koordinációs kötelezettségeiket, az igazgatási bizottság határozatait is beleértve, és feleljenek meg azoknak. A 75a. cikk az illetékes intézmények és a munkaügyi felügyelőségek közötti nemzeti szintű együttműködés elősegítésére vonatkozó kötelezettséget is előír.
28. A 76a. cikk beiktatása azt a célt szolgálja, hogy az Európai Bizottság hatáskört kapjon az EUMSZ 291. cikkel összhangban az alaprendelet 12. és 13. cikkében foglalt különös szabályok másik tagállamban kiküldetésben lévő vagy másik tagállamba küldött munkavállalókra és önálló vállalkozókra, valamint két vagy több tagállamban tevékenységet végző személyekre való alkalmazása egységes feltételeinek biztosítása érdekében követendő eljárásokat megállapító végrehajtási jogi aktusok elfogadására. Ezen intézkedések megállapítják a fent említett helyzetekben lévő személyekre alkalmazandó jogszabályokat tanúsító A1. hordozható dokumentum kiállítására, vitatására és visszavonására irányuló egységes eljárásokat.
29. A 87b. cikk beiktatása az e rendelet által elvégzett módosításokra vonatkozó átmeneti rendelkezések megállapítását szolgálja. Az átmeneti rendelkezések a szokásosak azzal, hogy a (4) bekezdés különös átmeneti rendelkezéseket tartalmaz a korábbi határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálását illetően. Annak értelmében továbbra is a jelenlegi rendelkezések alkalmazandók az új rendelkezések hatálybalépése előtt nyújtott ellátásokra.
30. A 88. cikket egy új 88. és 88a. cikk váltja fel a rendeletek mellékleteinek naprakésszé tételére irányuló eljárással kapcsolatban. E mellékletek a tagállamok nemzeti rendszerei közötti eltéréseket tükröző országspecifikus bejegyzéseket tartalmaznak. E módosítás kiterjeszti a végrehajtási rendelet 92. cikkében jelenleg biztosított

hatásköröket, hogy lehetővé tegye az Európai Bizottság számára az EUMSZ 290. cikkel összhangban az alaprendelet összes mellékletének módosítását illetően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadását. A mellékletek nemzeti szintű változásokat tükröző módosításának meggyorsítása nagyobb átláthatóságot és jogbiztonságot nyújt majd az érdekelt felek számára, és jobb védelmet a polgároknak. A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodással²⁶ összhangban az Európai Bizottság az előkészítő munkái során megfelelő szakértői szintű konzultációkat folytat majd.

2. cikk

A 2. cikk a végrehajtási rendelet módosítását tartalmazza.

1. Egy új (18a) preambulumbekkezdés beiktatására került sor az abban az esetben alkalmazandó különös eljárásra való hivatkozás érdekében, ha a tagállam nem tudja jelenteni minden egyes korcsoport tekintetében az adott tárgyévben egy főre jutó éves átlagos költséget a természetbeni ellátásokra fordított kiadások rögzített összegek alapján történő megtérítésének céljából.
2. A (19) preambulumbekkezdés módosítására az egyes lefölözésekből, vámokból, adókból és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2008. május 26-i 2008/55/EK irányelvre való hivatkozás naprakésszé tétele érdekében került sor, mivel ezen irányelvet időközben hatályon kívül helyezte az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló 2010/24/EU irányelv²⁷.
3. Az új (25) és (26) preambulumbekkezdés a csalások és a hibák elleni küzdelemre vonatkozó új rendelkezésekre hivatkoznak az uniós adatvédelmi elvekkel összhangban.
4. Az 1. cikk azért módosul, hogy beillessze a „csalás” fogalmának új meghatározását az 5. cikk (2) bekezdésében foglalt új rendelkezés fényében. E fogalommeghatározás „Az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgása: Öt intézkedés a változás érdekében” című közleményben²⁸ használt meghatározáson alapul.
5. A 2. cikk módosítása lehetőséget kínál a tagállamok számára a rendeletek hatálya alá tartozó személyek személyes adatainak rendszeres kicserélésére a rendeletek megfelelő alkalmazásával kapcsolatos csalások vagy hibák feltárásának elősegítése érdekében. Az e rendelkezés szerinti adattovábbításokra vonatkozik az alaprendelet 77. cikkében rögzített azon kötelezettség, amely szerint az adatokat a személyes adatok kezelése és szabad mozgása tekintetében a természetes személyek védelméről szóló uniós rendelkezésekkel összhangban kell továbbítani.
6. A 3. cikk (3) bekezdésének módosítására azért került sor, hogy meghatározza az érintett uniós adatvédelmi jog szerinti jogait, és a rendelkezés azt is előírja, hogy az érintett kérheti, hogy a lakóhely szerinti tagállam illetékes hatósága koordinálja az

26 COM(2015) 216 végleges.

27 HL L 84., 2010.3.31.

28 COM(2013) 837 végleges.

érintett által a rendeletek alapján kezelt személyes adatokkal kapcsolatban előterjesztett kéréseket.

7. Az 5. cikk módosítása annak előírását szolgálja, hogy a valamely intézmény által kiállított deklaratív jellegű dokumentum csak akkor érvényes, ha valamennyi kötelező információt tartalmazza.

Kérésre a kiállító intézmény köteles felülvizsgálni a dokumentum kiállításának alapját képező indokokat és szükség esetén 25 munkanapon belül helyesbíteni vagy visszavonni a dokumentumot. A kérelmező által elkövetett csalás esetén a dokumentum visszavonása visszaható hatályú.

Ezen túlmenően a kiállító intézmény köteles 25 munkanapon vagy bizonyítható sürgősség esetén két munkanapon belül továbbítani a megkereső intézménynek a határozatának alapjául szolgáló minden rendelkezésre álló bizonyítékot.

8. A 14. cikk (1) bekezdése azért módosul, hogy összhangba kerüljön az alaprendelet 12. cikke (1) bekezdésének módosulásával. Emellett előírja, hogy az a követelmény, hogy egy másik tagállamban kiküldetésben lévő vagy másik tagállamba küldött munkavállaló korábban csatlakozott a küldő tagállam szociális biztonsági rendszeréhez, nem követeli meg az ugyanazon tagállam rendszeréhez való csatlakozást, amelyben a munkavállaló munkáltatója is letelepedett.
9. A 14. cikk (5a) bekezdése egyértelművé teszi, hogy az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának i. alpontja, amelynek értelmében a munkavállaló azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyben a munkáltató vagy vállalkozás bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található, csak akkor alkalmazandó, ha a szóban forgó munkáltató vagy vállalkozás főszabály szerint érdemi tevékenységet folytat az adott tagállamban. Amennyiben nem ez a helyzet, úgy a munkavállaló azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyben a munkáltató vagy vállalkozás a fő tevékenységeit végzi vagy érdekeltségeinek központja található. Ezt a végrehajtási rendelet 14. cikkének (9) és (10) bekezdésében rögzített kritériumok alapján kell megállapítani. Az (5a) bekezdés második albekezdésének elhagyására került sor, mivel az feleslegessé vált az alaprendelet 11. cikke (5) bekezdésének módosítása miatt.
10. A 14. cikk új (12) bekezdése jogi kollíziós szabályt tartalmaz az olyan helyzetek kezelésére, amelyekben egy olyan személy, aki harmadik országban rendelkezik lakóhellyel, és ezért nem tartozik a rendeletek hatálya alá, két vagy több tagállamban végez munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet, miközben ezen államok egyike szociális biztonsági jogszabályainak hatálya alá tartozik. A módosítás értelmében az ilyen személy kizárólag azon tagállam szociális biztonsági jogszabályainak hatálya alá fog tartozni, amelyben a vállalkozás vagy munkáltatójának bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye, vagy az érintett személy érdekeltségeinek központja található.
11. A 15. cikk (2) bekezdésének módosítása az A1. hordozható dokumentumnak az alaprendelet 11. cikkének (5) bekezdésében említett hajózőszemélyzet és légiutas-kísérő személyzet részére történő kiállítására vonatkozik.
12. A 16. cikk azért módosul, hogy a két vagy több tagállamban történő munkavégzés esetében egyszerűsödjön az alkalmazandó jogszabályok meghatározására szolgáló

eljárás. Az (1)–(5) bekezdés értelmében a munkáltató megindíthatja az eljárást munkavállalói nevében, és a munkáltatót tájékoztatni kell az alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályok tárgyában hozott határozatról. A (2) bekezdés módosítása értelmében azon tagállam intézményét is tájékoztatni kell a határozatról, amelyben a munkáltató található. A (3) bekezdés módosítása úgy rendelkezik, hogy az először egy ideiglenes meghatározást magában foglaló jelenlegi eljárás, mely meghatározás csak akkor válik véglegessé, ha egyetlen más érintett intézmény sem vitatja a határozatot két hónapon belül, azokra a helyzetekre korlátozódik, amelyekben a lakóhely szerinti intézmény úgy határoz, hogy egy másik tagállam jogszabályai alkalmazandók.

13. A 19. cikk módosításának célja annak előírása, hogy az illetékes intézmények ellenőrizni kötelesek a releváns információkat az A1. hordozható dokumentum kiállítása előtt, amely meghatározza a birtokosára alkalmazandó jogszabályokat. Ez összhangban áll a Bíróság ítélkezési gyakorlatával²⁹. A rendelkezés azt is előírja, hogy a szociális biztonsági intézmények és munkaügyi felügyelőségek, adó- és idegenrendészeti hatóságok jogosultak közvetlenül információt cserélni az érintett személyek szociális biztonsági helyzetét illetően a munkaügyi, egészségügyi és biztonsági, idegenrendészeti és adóügyi jogi kötelezettségeknek való megfelelés biztosítása érdekében (az ilyen információcserék részletes szabályait az igazgatási bizottság határozata állapítja meg). Az illetékes hatóság konkrét és megfelelő tájékoztatást köteles adni az érintettek számára a személyes adatok kezelésének céljairól.
14. A III. cím I. fejezetének módosítása kiterjeszti e fejezet alkalmazandóságát a tartós ápolást biztosító ellátásokra.
15. A 23. cikk, a 24. cikk (3) bekezdése, a 28. cikk (1) bekezdése, a 31. cikk és a 32. cikk azért módosul, hogy biztosított legyen e cikkeknek a tartós ápolást biztosító ellátásokra való alkalmazandósága. A köztisztviselőkre vonatkozó különleges rendszerek esetében azokat fel kell majd sorolni a 2. mellékletben.
16. A 43. cikk (3) bekezdésének második albekezdése, amely olyan helyzetekre vonatkozik, amelyekben a nemzeti jogszabályok különbözően értékelik az önkéntes vagy szabadon választható biztosítási időszakokat, és az illetékes intézmény nem tudja meghatározni az érintett időszak után járó összeget, el lett hagyva. Erre az igazgatási bizottság által elvégzett felülvizsgálat alapján került sor, amely e szabály jövőbeli szükségtelenségét állapította meg.
17. Az 55. cikk (4) bekezdésének módosítása erősíti a harmadik albekezdésben hivatkozott ellenőrzési eljárást azzal, hogy kötelezővé teszi a havi nyomonkövetési jelentéseket.
18. Az 55. cikk (7) bekezdése módosításának célja annak előírása, hogy a munkanélküli-ellátás exportálását szabályozó jelenlegi rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók az alaprendelet új 64a. cikkén alapuló exportálás esetében is.
19. Az új 55a. cikk beillesztésére az alaprendelet 64a. cikkének megfelelően került sor annak biztosítása érdekében, hogy a korábbi biztosítás tagállamának illetékes

29

Például FTS-ítélet (C-202/97, EU:C:2000:75, 51. pont), Herbosch Kiere ítélet (C-2/05, EU:C:2006:69, 22. pont).

intézménye minden szükséges információt megkapjon az érintett személy munkanélküli-ellátásra való jogosultságának megállapításához.

20. Az 56. cikk módosítása az alaprendelet 65. cikkének változásait tükrözi.
21. A IV. cím I. fejezete azért kapott új címet, hogy tükrözze, e fejezet a tartós ápolást biztosító ellátások tényleges kiadásokon vagy rögzített összegeken alapuló megtérítésére is alkalmazandó.
22. A 64. cikk (1) bekezdése első franciabekezdésének módosítása javítja az alaprendelet 24. cikkének (1) bekezdése, valamint 25. és 26. cikke szerinti, rögzített összegeken alapuló, tagállamok közötti megtérítés kiszámítása módszerének pontosságát azáltal, hogy három különböző korcsoportot alkalmaz a 65 éves és annál idősebb személyek vonatkozásában.
23. A természetbeni ellátások rögzített összegeken alapuló megtérítésére vonatkozó 65. cikk (1) bekezdése annak egyértelművé tétele érdekében módosult, hogy abban az esetben, ha egy tagállam nem tudja a meghatározott határidőn belül jelenteni egy adott év átlagos éves költségeit, az igazgatási bizottság kérésre hozzájárulhat a Hivatalos Lapban a közvetlenül megelőző év tekintetében kihirdetett átlagos éves költségek felhasználásához. Ezen eltérés nem engedélyezhető egymást követő években.
24. A 70. cikk elhagyására az alaprendelet 65. cikke módosításának eredményeként került sor, amely eltörli a megtérítési szabályokat a korábbi határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásai tekintetében.
25. A 73. cikk (1) és (2) bekezdésének módosítására, valamint (3) bekezdésének beiktatására azért került sor, hogy a követelések rendezésére szolgáló beszámítási eljárás az alkalmazandó jogszabályok visszaható hatályú változásából eredő helyzetekre is alkalmazandó legyen. A (4) bekezdés beiktatása emellett annak biztosítását szolgálja, hogy az intézmények közötti beszámítási eljárást ne akadályozzák a nemzeti jogszabályokban meghatározott határidők. Tekintettel arra, hogy a végrehajtási rendelet 82. cikke (1) bekezdésének b) pontja már bevezetett egy ötéves határidőt a behajtási eljárás tekintetében, az új (5) bekezdés annak biztosítását szolgálja, hogy egy ötéves elévülési határidő a szóban forgó 73. cikk szerinti beszámítási eljárásra is alkalmazandó legyen; e határidőt azon időponttól visszafelé számolva kell kiszámítani, amikor megindult a végrehajtási rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében vagy 6. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott, tagállamok közötti vitarendezési eljárás.
26. A 75–82. és 84. cikk módosításának, valamint a 85a. cikk beiktatásának célja a végrehajtási rendelet V. címének III. fejezetében szabályozott behajtási eljárások naprakésszé tétele. A jelenlegi eljárások a 2010/24/EU irányelv által időközben hatályon kívül helyezett 2008/55/EK irányelvben meghatározott eljárásokon alapulnak. A módosítások bevezetik többek között a végrehajtási intézkedésekhez használt egységes okiratot, valamint a kölcsönös segítségnyújtás iránti megkeresésre és a követelésekkel kapcsolatos okiratok és határozatok kézbesítésére irányuló egységes eljárást.
27. A 75. cikk módosítása jogalapot biztosít a tagállamok számára az e rendelet hatálya alá tartozó területen kicserélt információknak a 2010/24/EU irányelv hatálya alá

tartozó adók, vámok és illetékek megállapításának és behajtásának céljára történő felhasználására is. Az jogalapot kínál továbbá a hatóságok számára az előzetes kérés nélküli információcserére a szociális biztonsági járulékok visszatérítésének eseteiben.

28. A 76. cikk módosítása korlátozza a tagállamok lehetőségét az információs szolgáltatás megtagadására, ha az információs szolgáltatás hasznos lenne a követelés behajtása szempontjából.
29. A 77. cikk módosítása egységes kézbesítési formanyomtatványt vezet be. A módosítás azt is tisztázza, hogy akkor kell kézbesítési megkereséshez folyamodni, ha a megkereső fél tagállamának nem áll módjában a saját szabályai szerinti kézbesítés, vagy ha az említett állam általi értesítés aránytalan nehézségekbe ütközne.
30. A 78. cikk módosításának célja kivételek meghatározása a tagállam azon kötelezettsége alól, hogy segítséget kell nyújtania a behajtási eljárásban azokban az esetekben, amelyekben nyilvánvalóan nincs remény a teljes összeg behajtására, vagy az eljárás aránytalan nehézségekbe ütközne.
31. A 79. cikk módosítása bevezeti a behajtás végrehajtását engedélyező egységes okiratot, amely közvetlenül elismerhető más tagállamban. Az egységes végrehajtási okirat bevezetését erőteljesen támogatták a tagállamok képviselői az igazgatási bizottságban³⁰.
32. A 80. cikk módosítása azon körülmények tisztázását szolgálja, amelyek között a megkeresett fél levonhatja a felmerült költségeket a behajtott követelésből.
33. A 81. cikk módosítása átdolgozza a vitatásra vonatkozó rendelkezéseket a kézbesítésre és az egységes végrehajtási okiratra vonatkozó módosítások figyelembevétele érdekében.
34. A 82. cikk módosításának célja az öt évnél régebbi követelésekkel kapcsolatos segítségnyújtás iránti megkeresések tekintetében alkalmazandó elévülési határidők meghatározása.
35. A 84. cikk módosítása azt tisztázza, hogy a tagállam mikor kérhet segítségnyújtást óvintézkedések alkalmazásához. Megállapítja továbbá, hogy a megkereső fél tagállamában végrehajtandó óvintézkedések engedélyezése céljából kiállított dokumentumot nem szükséges elismerni, és az nem egészíthető ki és nem helyettesíthető.
36. A 85. cikk módosítása olyan rendelkezést vezet be, amely egyértelművé teszi a megkereső félnek a behajtással kapcsolatosan a megkeresett fél számára felmerült költség megtérítésére vonatkozó kötelezettségét azokban a helyzetekben, amelyekben e költség nem hajtható be az adóstól vagy vonható le a követelésből.
37. A 85a. cikk beiktatása annak lehetővé tételét szolgálja, hogy a megkereső fél tisztviselői részt vegyenek egy másik tagállamon belüli behajtási eljárásban, ha a felek megállapodtak ebben, és ez összhangban áll a megkeresett fél feltételeivel.

30

Pacolet J és De Wispelaere F Behajtási eljárási jelentés (Network Statistics FMSSFE: 2015), készült a 987/2009/EK rendelet 86. cikkének (3) bekezdésében rögzített felülvizsgálati kötelezettségekkel összhangban

38. A 87. cikk (6) bekezdése azért módosul, hogy korlátozza az ingyenes kölcsönös közigazgatási együttműködés elve alóli, e cikkben rögzített kivételeket a tartózkodási vagy lakóhely szerinti intézmény által elvégzett orvosi vizsgálatok és igazgatási ellenőrzések költségeinek megtérítésére vonatkozó kötelezettség eltörlésével azokban az esetekben, amelyekben az említett intézmény maga is felhasználja a megállapításokat a saját jogszabályai szerinti kötelezettségek teljesítéséhez.
39. A 89. cikk (3) bekezdése el lett hagyva, mivel e rendelkezés jelenleg be van illesztve az alaprendelet 75a. cikkébe.
40. A 92. cikk el lett hagyva az alaprendelet 88. cikkének módosítása miatt.
41. A 93. cikk módosítására és a 94a. cikk beillesztésére azért került sor, hogy tükrözzék az alaprendelet 87b. cikkében foglalt átmeneti rendelkezéseket és a korábbi határ menti munkavállalók munkanélküli-ellátásainak koordinálására vonatkozó különös átmeneti rendelkezéseket.
42. A 96. cikk annak rögzítése érdekében módosult, hogy a pénznemeknek a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-i 574/72/EGK tanácsi rendelet³¹ 107. cikke szerinti átváltása tekintetében az illetékes intézmények hivatkozhatnak a végrehajtási rendelet 90. cikkének megfelelően közzétett átváltási arányokra.

3. cikk

E cikk az új rendelkezések hatálybalépésének időpontját határozza meg.

Melléklet

1. A melléklet az alaprendelet jelenlegi mellékleteinek módosítását tartalmazza. E mellékleteket rendszeresen naprakésszé kell tenni különösen a nemzeti jogszabályok változásai miatt.
2. Az alaprendeletnek a családi ellátások koordinálása alóli kivételekre vonatkozó I. melléklete azért módosul, hogy tükrözze Szlovákia és Svédország tekintetében a tartásdíj megelőlegezésével, Magyarország, Románia és Svédország tekintetében pedig a különleges szülési és örökbefogadási támogatásokkal kapcsolatos nemzeti jogszabályok változásait.
3. Az alaprendelet kétoldalú egyezményekre vonatkozó II. melléklete azért módosul, mert lejárt a miatt el kell hagyni a „SPANYOLORSZÁG-PORTUGÁLIA” hivatkozást.
4. Az alaprendelet III. melléklete a 87. cikk (10a) bekezdésével összhangban módosul: az Észtországra, Spanyolországra, Olaszországra, Litvániára, Magyarországra és Hollandiára vonatkozó bejegyzéseket el kell hagyni azok 2014. május 1-jei lejártja miatt. Emellett Horvátország, Finnország és Svédország saját kérésükre kerülnek ki a III. mellékletből.

31

HL L 74., 1972.3.27., 1–83. o. (magyar nyelvű kiadás: 5. fejezet, 1. kötet, 83–160. o.)

5. Az alaprendelet IV. melléklete azokat a tagállamokat sorolja fel, amelyek kiegészítő jogosultságokat biztosítanak az illetékes államba visszatérő nyugdíjasok részére. Annak módosítására Észtország, Litvánia, Málta, Portugália, Románia, Szlovákia, Finnország és az Egyesült Királyság jegyzékbe való felvétele érdekében kerül sor, mert ezen országok teljes körű hozzáférést kívánnak biztosítani a természetbeni betegségi ellátásokhoz a területükre visszatérő nyugdíjasok részére.
6. Az alaprendeletnek a különleges, nem járulékalapú pénzübeli ellátásokat felsoroló X. melléklete azért módosul, hogy tükrözze a nemzeti jogszabályok változásait.

Néhány bejegyzést el kell hagyni, mivel a felsorolt ellátások már nem léteznek (a cseh szociális juttatás, a fogyatékkal élők felnőttek számára nyújtott észt juttatás, a magyar közlekedési kedvezmények, valamint a szlovén állami nyugdíj és létfenntartási támogatás), vagy az ellátás átalakítására került sor, és már a nemzeti szociális segítségnyújtási jogszabályok részét képezi (a nyugdíjasok számára nyújtott szlovén jövedelemtámogatás).

Az alaprendelet 70. cikkének (2) bekezdésében rögzített feltételeknek megfelelő, újonnan bevezetett ellátásokat fel kell venni a jegyzékbe (az észt temetési segélyt, a nyugdíjasok román szociális juttatását és a brit személyi függetlenségi juttatás mobilitási elemét).

Két Németországra és Svédországra vonatkozó jelenlegi bejegyzést naprakésszé kell tenni a nemzeti jogszabályok módosulása miatt.

7. Az alaprendelet más tagállamok jogának alkalmazására vonatkozó különleges rendelkezéseket tartalmazó XI. mellékletét naprakésszé kell tenni.

A német bejegyzés módosítása annak biztosítását szolgálja, hogy a legkedvezőbb adórendszer legyen alkalmazandó a szülői szabadság esetén nyújtott ellátásban részesülő személyekre.

Az észt bejegyzés módosítása az arányos rokkantsági ellátás alaprendelet 52. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti kiszámításának módszerét határozza meg, előírva, hogy az észtországi tartózkodási időszakokat 16 éves kortól a rokkantság bekövetkezésének időpontjáig kell figyelembe venni.

A Hollandiára vonatkozó bejegyzés módosítása értelmében a XI. melléklet 1. pontjának f) alpontjával összhangban „egyenértékű nyugdíjban” részesülő személyek és családtagjaik jogosultak az egyenértékű nyugdíj, majd később a törvényes öregségi nyugdíj alapján természetbeni betegségi ellátásokat igénybe venni Hollandia költségére a lakóhely szerinti tagállamban.

Két új bejegyzés beillesztésére került sor a Cseh Köztársaság és Szlovákia tekintetében a Csehszlovák Köztársaság megszűnését követően megkötött 1992. október 29-i szociális biztonsági egyezmény (a II. mellékletben már szerepel) alkalmazásával összefüggésben. A cél az e két ország új nyugdíj-kiegészítéseit jellemző, e különleges történelmi körülményekhez kapcsolódó sajátosságok figyelembevétele.

A svéd bejegyzés első két pontját el kell hagyni a Bíróság Bergström-ítélete (C-257/10, EU:C:2011:839) miatt.

Az Egyesült Királyságra vonatkozó bejegyzés 1., 2. és 4. pontjának módosítására kerül sor a nemzeti jogszabályok változásaira tekintettel.

8. Az alaprendelet egy új XII. melléklettel egészül ki, amely az 1a. fejezet alapján koordinált tartós ápolást biztosító ellátásokat fogja felsorolni a 35a. cikk (3) bekezdésének megfelelően.
9. Az alaprendelet egy új XIII. melléklettel egészül ki, amely a gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló pénzügyi családi ellátásokat fogja felsorolni a 68b. cikknek megfelelően.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet módosításáról

(EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 48. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Mivel a szociális biztonsági koordináció modernizált rendszere vált alkalmazandóvá 2010. május 1-jétől a 883/2004/EK rendelettel és a 987/2009/EK rendelettel.
- (2) E rendeleteket naprakésszé tette a 2012. május 22-i 465/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet a rendeletek egyes rendelkezéseinek kiegészítése, pontosítása és naprakésszé tétele érdekében, különösen az alkalmazandó jogszabályok meghatározása és a munkanélküli-ellátások terén, és hogy technikai jellegű kiigazításokat eszközöljön a mellékletek nemzeti jogszabályokra vonatkozó hivatkozásain.
- (3) Az értékelésekből és a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó igazgatási bizottságban folytatott vitákból nyilvánvalóvá vált, hogy a tartós ápolást biztosító ellátások, a munkanélküli-ellátások és a családi ellátások területén folytatódnia kell a modernizációs folyamatnak.
- (4) Továbbra is elengedhetetlen, hogy a koordinációs szabályok lépést tartsanak alkalmazásuk jogi és társadalmi környezetének folyamatos alakulásával, tovább könnyítve a polgárokat megillető jogok gyakorlását és ezzel egyidejűleg biztosítva a jogi helyzet egyértelműségét, a pénzügyi terhek érintett tagállami intézmények közötti tisztességes és igazságos elosztását, valamint az adminisztratív egyszerűséget és a szabályok végrehajthatóságát.

- (5) Biztosítani kell a jogi helyzet egyértelműségét annak leszögezésével, hogy a szociális biztonsági ellátásokhoz a gazdaságilag inaktív mobilis polgárok által a fogadó tagállamban való hozzáférés annak feltételéhez köthető, hogy a polgár jogszerű tartózkodáshoz való joggal rendelkezzen az említett tagállamban az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel³³ összhangban. E célból a gazdaságilag inaktív polgárt egyértelműen meg kell különböztetni az álláskeresőtől, akinek tartózkodáshoz való joga közvetlenül az Európai Unió működéséről szóló szerződés 45. cikkéből ered.
- (6) A tartós ápolást biztosító ellátások ez idáig nem tartoztak kifejezetten a 883/2004/EK rendelet tárgyi hatálya alá, de betegségi ellátásokként koordináció tárgyát képezték, ami jogbizonytalanságot szült mind az intézmények, mind a tartós ápolást biztosító ellátásokat igénylő személyek körében. A tartós ápolást biztosító ellátásokra szabott szilárd jogi keretet kell kialakítani a rendeleten belül ezen ellátások fogalmának egyértelmű meghatározása érdekében.
- (7) Az uniós jog terminológiájával kapcsolatos világos helyzet megteremtése érdekében a „kiküldetés” kifejezés csak a munkavállalóknak a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁴ értelmében vett kiküldetésére használható. Emellett a munkavállalók és önálló vállalkozók következetes kezelésének megvalósítása érdekében szükséges, hogy az alkalmazandó jogszabályok ideiglenesen másik tagállamban kiküldetésen lévő vagy másik tagállamba küldött munkavállalók esetében történő meghatározására vonatkozó különös szabályok következetesen mind a munkavállalókra, mind az önálló vállalkozókra alkalmazandók legyenek.
- (8) A munkanélküli-ellátások területén a biztosítási időszakok összesítésének szabályait egységesen kell alkalmaznia valamennyi tagállamnak. A 65. cikk (2) bekezdésében említett határon túli munkavállalók kivételével az időszakoknak a munkanélküli-ellátásokra való jogosultság megadása céljából történő összesítésére vonatkozó szabályokat ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a biztosított személy legutóbb legalább három hónap biztosítási időt szerzett az adott tagállamban. A korábban illetékes tagállamnak minden olyan biztosított személy tekintetében illetékessé kell válnia, aki nem felel meg e feltételnek. Ebben az esetben a legutóbbi biztosítás szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálatainál való bejelentkezésnek ugyanazzal a hatással kell járnia, mint az azon tagállam foglalkoztatási szolgálatainál való bejelentkezésnek, amelyben a munkanélküli személy korábban biztosított volt.
- (9) Az uniós polgárságról szóló 2013. évi jelentés³⁵ ajánlásai alapján háromról hat hónapra kell kiterjeszteni a munkanélküli-ellátások exportálásának minimális időtartamát annak érdekében, hogy javuljanak a munkanélküli személyek lehetőségei arra, hogy másik tagállamba költözzenek munkát keresni, és esélyeik a munkaerőpiacra történő ismételt beilleszkedésre, valamint hogy kezelhetők legyenek a készségkereslet és -kínálat közti, határokon átvívelő eltérések.
- (10) Egyenlőbb bánásmódot kell biztosítani a határ menti munkavállalók és a határon túli munkavállalók számára annak biztosításával, hogy a határ menti munkavállalók

33 HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

34 HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

35 COM(2013) 269 végleges.

munkanélküli-ellátásban részesüljenek az utolsó tevékenység tagállamától, ha legalább az elmúlt tizenkét hónapban e tagállamban dolgoztak.

- (11) A gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló családi ellátások az illetékes tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozó szülő egyéni és személyes szükségleteinek kielégítésére szolgálnak, és ezért megkülönböztethetők az egyéb családi ellátásoktól, mivel azok célja a szülő kompenzálása a gyermeknevelésre fordított idő alatti jövedelem- vagy bérvesztéséért, nem pedig kizárólag az általános családi kiadások fedezése.
- (12) Annak érdekében, hogy e rendelet időben hozzáigazítható legyen a nemzeti szintű fejleményekhez, az Európai Bizottság részére felhatalmazást kell adni az e rendelet és a 987/2009/EK rendelet mellékleteit módosító jogi aktusok elfogadására az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő – többek között szakértői szintű – konzultációkat folytasson előkészítő munkái során, és hogy e konzultációk lefolytatására a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban³⁶ foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg megkap minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó bizottsági szakértői csoportok ülésein.
- (13) A tagállamok arra irányuló erőfeszítéseinek támogatása céljából, hogy küzdelmet folytassanak a koordinációs szabályok alkalmazásával kapcsolatos csalások és hibák ellen, további megengedő jogalapot kell létrehozni a 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet hatálya alá tartozó személyekre vonatkozó személyes adatok kezelésének elősegítésére. Ez lehetővé tenné egy tagállam számára, hogy az illetékes intézményei által őrzött adatokat rendszeresen összevesse valamely más tagállam által őrzött adatokkal a további vizsgálatot igénylő hibák vagy ellentmondások feltárása érdekében.
- (14) Az érintettek jogainak védelme és ezzel egyidejűleg a tagállamok jogi kötelezettségek kikényszerítésében való együttműködéshez fűződő jogos érdekének előmozdítása érdekében egyértelműen meg kell határozni azokat a körülményeket, amelyek között a szóban forgó rendeletek alapján kicserélt személyes adatok a szociális biztonságtól eltérő célra is felhasználhatók, és egyértelművé kell tenni a tagállamok arra vonatkozó kötelezettségét, hogy konkrét és megfelelő tájékoztatást adjanak az érintettek számára.
- (15) A (különösen a dokumentum birtokosára alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályokkal kapcsolatos) dokumentumok ellenőrzésére és visszavonására irányuló eljárás meggyorsítása céljából csalás és hiba esetén meg kell erősíteni a kiállító intézmény és a visszavonást kérő intézmény közötti együttműködést és információcserét. Amennyiben a dokumentum érvényessége vagy a bizonyítékok helytállósága tekintetében kétség merül fel, vagy ha az alkalmazandó jogszabályok meghatározása tekintetében a tagállamok álláspontja eltér, a tagállamok és az érintett személyek érdeke azt diktálja, hogy az érintett intézmények észszerű határidőn belül megállapodásra jussanak egymással.

- (16) A koordinációs szabályok eredményes és hatékony működésének biztosításához egyértelművé kell tenni az olyan munkavállalókra alkalmazandó jogszabályok meghatározásának szabályait, akik két vagy több tagállamban végzik gazdasági tevékenységüket, hogy ily módon nagyobb hasonlóság legyen biztosítható az olyan személyekre alkalmazandó feltételekkel, akik egyetlen tagállamban vannak kiküldetésben vagy akiket egyetlen tagállamba küldenek gazdasági tevékenység végzése céljából. Ezenfelül az alkalmazandó jogszabályok fennmaradását előíró kiküldetési szabályokat csak azon személyekre kell alkalmazni, akiket előzőleg kapcsolat fűzött a származási tagállam szociális biztonsági rendszeréhez.
- (17) A 883/2004/EK rendelet 12. és 13. cikkének végrehajtásához szükséges egységes feltételek biztosítása érdekében az Európai Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni. Az említett hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁷ 5. cikkének megfelelően kell gyakorolni.
- (18) Ha a tagállam nem tudja határidőn belül jelenteni minden egyes korcsoport tekintetében a tárgyévben egy főre jutó éves átlagos költséget, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tagállam az adott év tekintetében a Hivatalos Lapban a közvetlenül megelőző év tekintetében kihirdetett éves átlagos költségek alapján nyújtsa be követeléseit. A természetbeni ellátásokra fordított kiadások rögzített összegek alapján történő megtérítésének a lehető legközelebb kell állnia a tényleges kiadásokhoz; ezért a jelentési kötelezettségtől való eltérést jóvá kell hagynia az igazgatási bizottságnak, és az nem engedélyezhető a következő évben.
- (19) Tekintettel a Bíróság van Delft és társai ítéletben (C-345/09, EU:C:2010:610) és Fischer-Lintjens-ítéletben (C-543/13, EU:C:2015:359) kialakított ítélkezési gyakorlatára, lehetővé kell tenni az alkalmazandó jogszabályok visszaható hatályú módosítását. Ezért az azokban a helyzetekben alkalmazandó beszámítási eljárást, amelyekben egy tagállam jogszabályainak alkalmazására ideiglenes jelleggel került sor a 987/2009/EK rendelet 6. cikkével összhangban, ki kell terjeszteni az alkalmazandó jogszabályok visszaható hatályú változásából eredő más helyzetekre is. Emellett ezzel kapcsolatban mellőzni kell a különböző nemzeti jogi elévülési rendelkezések alkalmazását annak biztosítása érdekében, hogy az intézmények közötti visszamenőleges követelésrendezést ne akadályozzák a nemzeti jogszabályokban meghatározott összeegyeztethetetlen határidők, miközben ezzel egyidejűleg egységes ötéves elévülési időt kell bevezetni, amelyet azon időponttól visszafelé számolva kell kiszámítani, amikor megindult az említett rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott vitarendezési eljárás, annak biztosítása érdekében, hogy ne hiúsuljon meg ezen eljárás.
- (20) Az eredményes behajtás a csalások és visszaélések megelőzésének és kezelésének egyik eszköze, amely biztosítja a szociális biztonsági rendszerek zavartalan működését. A 987/2009 rendelet IV. címének III. fejezetében szabályozott behajtási eljárások az egyes lefölözésekből, vámokból, adókból és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló, 2008. május 26-i 2008/55/EK irányelvben³⁸ meghatározott eljárásokon és szabályokon alapulnak. Ezen

³⁷ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

³⁸ HL L 150., 2008.6.10., 28. o.

irányelvet hatályon kívül helyezte az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló 2010/24/EU irányelv³⁹, amely a végrehajtási intézkedésekhez használt egységes okiratot, valamint a követelésekkel kapcsolatos okiratok és intézkedések kézbesítésére szolgáló egységes formanyomtatványt vezetett be. Az igazgatási bizottság által a 987/2009 rendelet 86. cikkének (3) bekezdésével összhangban elvégzett felülvizsgálatban a tagállamok többsége előnyösnek vélte a 2010/24/EU irányelvben szabályozotthoz hasonló egységes végrehajtási okirat használatát. Ezért a behajtás eredményességének fokozása és a koordinációs szabályok zavartalan működése érdekében szükséges, hogy a szociális biztonsági követelések behajtására vonatkozó kölcsönös segítségnyújtással kapcsolatos szabályok tükrözzék a 2010/24/EU irányelvben foglalt új intézkedéseket.

- (21) Az egyes tagállamok jogszabályaiban bekövetkezett változások figyelembevétele, valamint az érdekelt felek jogbiztonságának biztosítása érdekében a 883/2004/EK rendelet mellékleteit ki kell igazítani.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 883/2004/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A (2) preambulumbekkezdés a következő második mondattal egészül ki:

„Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 21. cikke a Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel minden uniós polgárnak jogot biztosít a szabad mozgáshoz.”
2. Az (5) preambulumbekkezdés az „érintett személyek számára” szöveg után a következő szöveggel egészül ki:

„, a bizonyos szociális biztonsági ellátásokhoz a gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok által a fogadó tagállamban való hozzáférést illetően az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁰ megállapított feltételekkel.”
3. A szöveg az (5) preambulumbekkezdés után a következő preambulumbekkezdésekkel egészül ki:

„(5a) A Bíróság megállapította, hogy a nem a 2004/38/EK irányelv értelmében vett szociális segítségnyújtásnak minősülő szociális biztonsági ellátásokhoz a gazdaságilag inaktív polgárok által a fogadó tagállamban való hozzáférést a tagállamok az említett irányelv értelmében vett jogszerű tartózkodáshoz való jog fennállásához köthetik. A jogszerű tartózkodáshoz való jog fennállásának vizsgálatát

³⁹ HL L 84., 2010.3.31., 1. o.

⁴⁰ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

a 2004/38/EK irányelv követelményével összhangban kell elvégezni. E célból a gazdaságilag inaktív polgárt egyértelműen meg kell különböztetni az álláskeresőtől, akinek tartózkodáshoz való joga közvetlenül az Európai Unió működéséről szóló szerződés 45. cikkéből ered. A jogi helyzet polgárok és intézmények számára történő egyértelműsítése érdekében ezen ítélkezési gyakorlat kodifikálására van szükség.

(5b) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a gazdaságilag inaktív mobilis uniós polgárok ne legyenek akadályoztatva abban, hogy teljesítsék a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással való rendelkezés 2004/38/EK irányelvben megállapított feltételét. Ez azzal járhat, hogy az említett polgárok számára lehetővé kell tenni, hogy a szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban arányos módon hozzájáruljanak valamely egészségbiztosítási rendszerhez.

(5c) A gazdaságilag inaktív személyek egyenlő bánásmódhoz való jogát illetően a 2004/38/EK irányelvből vagy egyébként az uniós jogból eredő korlátozások ellenére e rendelet nem korlátozza az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogokat, különösen az emberi méltósághoz való jogot (1. cikk), az élethez való jogot (2. cikk) és az egészségvédelemhez való jogot (35. cikk)."

4. A (18b) preambulumbekzdés első mondata helyébe a következö szöveg lép:

„A légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló 965/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. január 29-i 83/2014/EU bizottsági rendelettel⁴¹ módosított, a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló, 2012. október 5-i 965/2012/EU bizottsági rendelet III. mellékletének FTL alrészé szerint a hajózószemélyzet és a légiutas-kísérő személyzet tagjaira vonatkozóan a »hazai bázis« az üzemben tartó által a személyzet tagja számára kijelölt hely, ahol az rendszerint megkezd és befejezi szolgálati idejét vagy szolgálati időinek sorozatát és ahol normál körülmények között az üzemben tartó nem felelős a személyzet érintett tagjának elhelyezéséért.”

5. A (24) preambulumbekzdés helyébe a következö szöveg lép:

„(24) A biztosított személyek és családtagjaik számára nyújtott tartós ápolást biztosító ellátások koordinálására van szükség főszabály szerint a betegségi ellátásokra alkalmazandó szabályokat követő különös szabályoknak megfelelően, a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban. Különös rendelkezések előírása szükséges a tartós ápolást biztosító természetbeni és pénzbeli ellátások halmozódásának esetére is.”

6. A szöveg a (35) preambulumbekzdés után a következö preambulumbekzdéssel egészül ki:

„(35a) A gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló pénzbeli családi ellátások olyan egyéni jogosultságok, amelyek az illetékes tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozó szülő személyéhez kötődnek. E családi ellátások különös jellege miatt azokat fel kell sorolni e rendelet XIII. mellékletének I.

41

HL L 28., 2014.1.31., 17. o.

résében, és kizárólag az érintett szülőnek kell fenntartani azokat. A másodsorban illetékes tagállam dönthet úgy, hogy az elsőbbségi szabályok nem alkalmazandók ezekre az ellátásokra az illetékes tagállam jogszabályai és a családtagok lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerinti családi ellátásokra vonatkozó jogosultságok halmozódása esetén. Ha egy tagállam úgy dönt, hogy nem alkalmazza az elsőbbségi szabályokat, következetesen így kell eljárnia hasonló helyzetben minden jogosult személy tekintetében, és e tagállamot fel kell sorolni a XIII. melléklet II. részében.”

7. A szöveg a (39) preambulumbekzdés után a következő preambulumbekzdéssel egészül ki:

„(39a) A releváns uniós adatvédelmi vívmányokat, különösen a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/679 rendeletet (általános adatvédelmi rendelet)⁴² kell alkalmazni az e rendelet szerinti személyesadat-kezelésre.”

8. A szöveg a (45) preambulumbekzdés után a következő preambulumbekzdésekkel egészül ki:

„(46) Annak érdekében, hogy e rendelet időben hozzáigazítható legyen a nemzeti szintű fejleményekhez, az Európai Bizottság részére felhatalmazást kell adni az e rendelet és a 987/2009/EK rendelet mellékleteit módosító jogi aktusok elfogadására az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével összhangban. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő – többek között szakértői szintű – konzultációkat folytasson előkészítő munkái során, és hogy e konzultációk lefolytatására a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁴³ foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg megkap minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó bizottsági szakértői csoportok ülésein.

(47) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapelveket, különösen a személyes adatok védelmét (8. cikk), a foglalkozás megválasztásának szabadságát és a munkavállaláshoz való jogot (15. cikk), a tulajdonhoz való jogot (17. cikk), a megkülönböztetés tilalmához való jogot (21. cikk), a gyermekek jogait (24. cikk), az idősek jogait (25. cikk), a fogyatékkal élő személyek beilleszkedését (26. cikk), a családhoz és a munkához való jogot (33. cikk); a szociális biztonsághoz és a szociális segítségnyújtáshoz való jogot (34. cikk), az egészségvédelemhez való jogot (35. cikk), valamint a mozgás és a tartózkodás szabadságához való jogot (45. cikk); és azt e jogoknak és alapelveknek megfelelően kell alkalmazni.

(48) E rendelet nem korlátozza az emberi jogok európai egyezményében elismert önálló jogokat és kötelezettségeket, különösen az élethez való jogot (2. cikk), az embertelen, megalázó bánásmóddal szembeni védelemhez való jogot (3. cikk), a tulajdonhoz való jogot (az első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke) és a

42 HL L 119., 2016.5.4., 1–88. o.

43 COM(2015) 216 végleges.

megkülönböztetés tilalmához való jogot (14. cikk), és e rendeletet e jogoknak és kötelezettségeknek megfelelően kell alkalmazni.”

9. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

- a) a c) pontban a „III. cím 1. és 3. fejezete” szöveg helyébe a „III. cím 1., 1a. és 3. fejezete” szöveg lép;
- b) az i) pont 1. alpontjának ii. pontjában a „betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátásokról szóló III. cím 1. fejezete” szöveg helyébe a „III. cím betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátásokról szóló 1. fejezete és tartós ápolást biztosító ellátásokról szóló 1a. fejezete” szöveg lép;
- c) a va. pont i. alpontjában a „III. cím 1. fejezetének alkalmazásában (betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások)” szöveg helyébe a „III. cím 1. fejezetének (betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások) és 1a. fejezetének (tartós ápolást biztosító ellátások) alkalmazásában” szöveg lép, és az utolsó mondatot el kell hagyni;
- d) a va. pont után a szöveg a következő ponttal egészül ki:

„vb) »tartós ápolást biztosító ellátások«: minden olyan természetbeni, pénzügyi ellátás vagy e kettő kombinációja, amelyet olyan személyek részére nyújtanak, akik idős koruk, fogyatékosságuk, betegségük vagy sérülésük miatt hosszú időszakon keresztül jelentős segítségre szorulnak más személytől vagy személyektől elengedhetetlen napi teendőik ellátásához, beleértve személyes autonómiájuk fenntartását is; ez az ilyen segítséget nyújtó személynek vagy személy részére nyújtott ellátásokat is magában foglalja;”.

10. A 3. cikk (1) bekezdése a b) pont után a következő ponttal egészül ki:

„ba) tartós ápolást biztosító ellátások;”.

11. A 883/2004/EK rendelet 4. cikke helyébe a következő szöveg lép:

„4. cikk

Egyenlő bánásmód

(1) E rendelet eltérő rendelkezései hiányában az e rendelet hatálya alá tartozó személyeket bármely tagállam jogszabályai szerint ugyanolyan jogok illetik meg, és ugyanolyan kötelezettségek terhelik, mint az adott tagállam állampolgárait.

(2) A tagállam az ott lakóhellyel rendelkező, gazdaságilag inaktív személy e tagállam szociális biztonsági ellátásaihoz való hozzáférését a jogszerű tartózkodáshoz való joggal való rendelkezésnek az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról⁴⁴ szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴⁴ megállapított feltételeihez kötheti.”

12. A 11. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (2) bekezdésben a „határozatlan időtartamú kezelést fedező pénzbeli betegségi ellátásokra” szöveg helyébe a „tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokra” szöveg lép;
- b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A hajózőszemélyzet és a légiutas-kísérő személyzet légi személy- vagy áru fuvarozási szolgáltatásokat lebonyolító tagjainak tevékenységét kizárólag azon tagállamban végzett tevékenységnek kell tekinteni, amelyben a 2014. január 29-i 83/2014/EU bizottsági rendelettel⁴⁵ módosított, a légi járművek üzemen tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló, 2012. október 5-i 965/2012/EU bizottsági rendelet III. mellékletének FTL alrészében meghatározottak szerint a hazai bázisuk található.”

13. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. cikk

Különös szabályok

(1) Az a személy, aki egy tagállamban munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató nevében, aki tevékenységét szokásosan e tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató egy másik tagállamba küld vagy a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁶ értelmében kiküld, hogy a munkáltató nevében ott munkát végezzen, továbbra is az elsőként említett tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen munkavégzés várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy másik tagállamba történő kiküldése vagy küldése nem egy másik, e cikk értelmében a másik tagállamba korábban kiküldött vagy küldött munkavállaló vagy önálló vállalkozó felváltása céljából történik.

(2) A tagállamok egyikében szokásosan önálló vállalkozóként tevékenykedő olyan személy, aki hasonló tevékenység végzése céljából egy másik tagállamba távozik, továbbra is az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen tevékenység várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy nem a másik tagállamban kiküldetésben lévő munkavállalót vagy önálló vállalkozót vált fel.”

14. A 13. cikk a (4) bekezdés után a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Az a személy, aki pénzbeli munkanélküli-ellátásban részesül egy tagállamtól, és aki ezzel egyidejűleg egy másik tagállamban munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként végez tevékenységet, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, amelyik a munkanélküli-ellátást folyósítja.”

15. A 32. cikk a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

⁴⁵ HL L 28., 2014.1.31., 17. o.

⁴⁶ HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

„(3) Ha egy családtag egynél több tagállam jogszabályai alapján rendelkezik ellátásokhoz való származtatott jogosultsággal, a következő elsőbbségi szabályokat kell alkalmazni:

- a) különböző alapokon megnyílt jogosultságok esetében az elsőbbségi sorrend a következő:
 - i. a biztosított személy munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységein alapuló jogosultságok;
 - ii. a nyugdíj biztosított személy részére történő folyósításán alapuló jogosultságok;
 - iii. a biztosított személy lakóhelyén alapuló jogosultságok;
- b) azonos alapon megnyílt származtatott jogosultságok esetében az elsőbbségi sorrendet a családtag lakóhelye mint kiegészítő kritérium alapján határozzák meg;
- c) ha a fenti kritériumok alapján nem határozható meg az elsőbbségi sorrend, utolsó kritériumként a biztosított személy valamely nemzeti nyugdíjrendszer keretében fennálló leghosszabb biztosítási ideje alkalmazandó.”

16. A 34. cikket el kell hagyni.

17. A 35. cikk után a rendelet a következő fejezettel egészül ki:

„1a. FEJEZET

Tartós ápolást biztosító ellátások

35a. cikk

Általános rendelkezések

(1) E fejezet különös rendelkezéseinek sérelme nélkül a 17–32. cikket kell értelemszerűen alkalmazni a tartós ápolást biztosító ellátásokra.

(2) Az igazgatási bizottság összeállítja az e rendelet 1. cikkének vb) pontjában foglalt kritériumoknak megfelelő tartós ápolást biztosító ellátások részletes jegyzékét, meghatározva, hogy melyek a természetbeni, és melyek a pénzbeli ellátások.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokat nyújthatnak a III. cím más fejezeteivel összhangban, ha az ellátás és annak konkrét feltételei fel vannak sorolva a XII. mellékletben, és feltéve, hogy az ilyen koordináció eredménye legalább olyan kedvező a kedvezményezettek számára, mintha az ellátás e fejezet keretében lenne koordinálva.

35b. cikk

Tartós ápolást biztosító ellátások halmozódása

(1) Ha egy személy, aki az illetékes tagállam jogszabályai alapján nyújtott tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokban részesül, egyidejűleg és e fejezet szerint tartós ápolást biztosító természetbeni ellátásokban részesül egy másik tagállamban található lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti intézménytől, és az első tagállamban található intézménynek is meg kell térítenie ezeknek a természetbeni ellátásoknak a költségét a 35c. cikk szerint, a 10. cikkben az ellátások halmozódásának megelőzéséről szóló általános rendelkezést alkalmazni kell, az alábbi egy megkötéssel: a pénzbeli ellátás összegét csökkenteni kell a természetbeni ellátás azon megtérítendő összegével, amely a 35c. cikk alapján az első tagállam intézményétől igényelhető.

(2) Két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai megállapodhatnak olyan további vagy kiegészítő intézkedésekről, amelyek az érintett személyek tekintetében nem kedvezőtlenebbek az (1) bekezdésben megállapított elveknél.

35c. cikk

Intézmények közötti megtérítések

(1) A 35. cikket értelemszerűen alkalmazni kell a tartós ápolást biztosító ellátásokra.

(2) Ha azon tagállam jogszabályai, amelyben az e fejezet szerint illetékes intézmény található, nem biztosítanak tartós ápolást biztosító természetbeni ellátásokat, azt az intézményt, amely illetékes vagy illetékes lenne e tagállamban az 1. fejezet alapján a valamely másik tagállamban nyújtott természetbeni betegségi ellátások megtérítésére, az 1a. fejezet keretében is illetékes intézménynek kell tekinteni.”

18. Az 50. cikk (2) bekezdésében az „52. cikk (1) bekezdése a) vagy b) pontjának” szöveg helyébe az „52. cikk (1) bekezdése b) pontjának” szöveg lép.

19. A 61. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„61. cikk

A biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő összesítésére vonatkozó különös szabályok

(1) A 65. cikk (2) bekezdésében említett esetek kivételével a 6. cikk alkalmazása az érintett személy által az ellátások igénylése szerinti jogszabályoknak megfelelően legutóbb szerzett, legalább három hónap biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi időtől függ.

(2) Ha egy munkanélküli személy azért nem felel meg az időszakok összesítése (1) bekezdés szerinti feltételeinek, mert az adott tagállamban legutóbb szerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idejének teljes időtartama kevesebb mint három hónap, e személy azon tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult munkanélküli-ellátásra, amelyben korábban ilyen időket szerzett a 64a. cikkben megállapított feltételek szerint és korlátozásokkal.”

20. A 64. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés c) pontjában a „három hónapig” szöveg helyébe a „hat hónapig” szöveg, a „három hónapos időszakot legfeljebb hat hónapra” szöveg helyébe pedig a „hat hónapos időszakot az érintett személy ellátásokra való jogosultságának lejártáig” szöveg lép;
- b) a (3) bekezdésben a „három” szó helyébe a „hat” szó, a „legfeljebb hat hónapra” szöveg helyébe pedig az „az ellátásokra való jogosultság lejártáig” szöveg lép.

21. A rendelet a 64. cikk után a következő 64a. cikkel egészül ki:

„64a. cikk

A 61. cikk (1) bekezdése és a 64. cikk szerinti feltételeket nem teljesítő és más tagállamba költöző munkanélküli személyekre vonatkozó különös szabályok

A 61. cikk (2) bekezdésében említett helyzetekben az a tagállam válik illetékesé a munkanélküli-ellátás nyújtására, amely tagállam jogszabályainak hatálya alá a munkanélküli személy korábban tartozott. A munkanélküli-ellátást az illetékes intézmény költségére nyújtják a 64. cikk (1) bekezdésének c) pontjában megállapított időszakokra, ha a munkanélküli személy a legutóbbi biztosítás tagállamában a foglalkoztatási szolgálat rendelkezésére áll, és teljesíti az e tagállam jogszabályaiban megállapított feltételeket. A 64. cikk (2)–(4) bekezdése értelemszerűen alkalmazandó.”

22. A 65. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„65. cikk

Munkanélküliek, akik az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkeztek lakóhellyel

(1) Az a munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, a korábbi munkáltató vagy az illetékes tagállam foglalkoztatási szolgálata rendelkezésére áll. Az ilyen személy az illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha abban a tagállamban rendelkezne lakóhellyel. Ezeket az ellátásokat az illetékes tagállam intézménye biztosítja.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve az a teljes munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, és aki nem szerzett legalább 12 hónap munkanélküli-biztosítási időt kizárólag az illetékes tagállam jogszabályai alapján, a lakóhely szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálata rendelkezésére áll. Az ilyen személy a lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha az összes biztosítási időt e tagállam jogszabályai alapján szerezte volna. Az ellátásokat a lakóhely szerinti tagállam intézménye biztosítja. Vagyilagosan, azon e bekezdésben említett teljes munkanélküli személy, aki kizárólag az illetékes tagállam nemzeti jogszabályai alapján lenne jogosult munkanélküli-ellátásra, ha ott rendelkezne lakóhellyel, ehelyett úgy dönthet, hogy e

tagállam foglalkoztatási szolgálata rendelkezésére áll, és e tagállam jogszabályainak megfelelően részesül ellátásokban, mintha ott rendelkezne lakóhellyel.

(3) Amennyiben az (1) vagy (2) bekezdésben említett teljes munkanélküli személy nem kíván az illetékes tagállam foglalkoztatási szolgálatai számára rendelkezésre állni azt követően, hogy bejelentkezett, és a lakóhelye szerinti tagállamban vagy a legutóbbi tevékenysége szerinti tagállamban kíván munkába állni, akkor a 64. cikket értelemszerűen kell alkalmazni, kivéve a 64. cikk (1) bekezdésének a) pontját. Az illetékes intézmény meghosszabbíthatja a 64. cikk (1) bekezdése c) pontjának első részében említett időtartamot az ellátásokra való jogosultság lejártáig.

(4) Az e cikkben említett teljes munkanélküli személy az illetékes tagállam foglalkoztatási szolgálata számára való rendelkezésre állás mellett a másik tagállam foglalkoztatási szolgálata számára is rendelkezésre állhat.

(5) E cikk (2)–(4) bekezdése nem alkalmazható a részlegesen vagy időszakosan munkanélküli személyekre.”

23. A rendelet a 68a. cikk után a következő 68b. cikkel egészül ki:

„68b. cikk

A gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló pénzbeli családi ellátásokra vonatkozó különös rendelkezések

(1) A gyermekneveléssel töltött időszak alatt a jövedelem helyettesítését szolgáló és a XIII. melléklet 1. részében felsorolt pénzbeli családi ellátások kizárólag az illetékes tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozó személy részére nyújthatók, és e személy családtagjai nem rendelkeznek származtatott jogosultsággal ilyen ellátásokra. E rendelet 68a. cikke nem alkalmazható az ilyen ellátásokra, és az illetékes intézmény nem köteles figyelembe venni a végrehajtási rendelet 60. cikke (1) bekezdésének megfelelően a másik szülő, egy szülőnek tekintett személy vagy a gyermek, illetőleg gyermekek gyámjaként eljáró intézmény által benyújtott kérelmet.

(2) A 68. cikk (2) bekezdésétől eltérve összeütköző jogszabály(ok)ból adódó halmozódó jogosultságok esetében a tagállam teljes összegben folyósíthatja az (1) bekezdésben említett családi ellátást a kedvezményezett részére az előbb említett jogszabályok által előírt összegtől függetlenül. Az ilyen eltérés alkalmazását választó tagállamokat fel kell sorolni a XIII. melléklet 2. részében azon családi ellátás megjelölésével, amelyre az eltérés alkalmazandó.”

24. A rendelet a 75. cikk után a következő 75a. cikkel egészül ki az „V. CÍM VEGYES RENDELKEZÉSEK” cím alatt:

„75a. cikk

A hatáskörrel rendelkező hatóságok kötelezettsége

(1) A hatáskörrel rendelkező hatóságok gondoskodnak arról, hogy intézményeik ismerjenek és alkalmazzanak minden jogalkotási vagy egyéb rendelkezést az e rendelet és a végrehajtási rendelet hatálya alá tartozó területeken és azok feltételei szerint, az igazgatási bizottság határozatait is beleértve.

(2) Az alkalmazandó jogszabályok helyes meghatározásának biztosítása érdekében a hatáskörrel rendelkező hatóságok elősegítik a tagállamaik intézményei és munkaügyi felügyelőségei közötti együttműködést.”

25. A rendelet a 76. cikk után a következő 76a. cikkel egészül ki:

„76a. cikk

Hatáskör végrehajtási jogi aktusok elfogadására

(1) A Bizottság hatáskört kap az e rendelet 12. és 13. cikke alkalmazása egységes feltételeinek biztosítása érdekében követendő eljárást megállapító végrehajtási jogi aktusok elfogadására. E jogi aktusok megállapítják az egységes eljárást, beleértve

- egy olyan hordozható dokumentum kiállításának határidejét, formátumát és tartalmát, amely tanúsítja az annak birtokosára alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályokat,
- azon helyzetek meghatározását, amelyekben a dokumentumot ki kell állítani,
- a dokumentum kiállítása előtt ellenőrizendő elemeket,
- a dokumentum visszavonását, ha annak pontosságát és érvényességét vitatja a foglalkoztatás szerinti tagállam illetékes intézménye.

(2) Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 182/2011/EU rendelet⁴⁷ 5. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A Bizottságot a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősülő igazgatási bizottság segíti.”

26. A rendelet a következő 87b. cikkel egészül ki:

„87b. cikk

Az (EU) xxxx rendelet⁴⁸ alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezés

(1) Az (EU) xxxx rendelet az alkalmazását megelőző időszakra vonatkozóan nem keletkeztet jogot.

(2) [Az (EU) xxxx rendelet hatálybalépésének időpontja] előtt egy tagállam jogszabályai szerint szerzett biztosítási, szükség esetén szolgálati és önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi vagy tartózkodási időt figyelembe kell venni az e rendelet szerinti ellátásra való jogosultság meghatározásánál.

47 HL L 55., 2011.2.28., 13–18. o.

48 [Beillesztendő].

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel, az (EU) xxxx rendelet szerint jogosultság keletkezik arra az eseményre vonatkozóan is, amely e rendeletnek az érintett tagállamban történő alkalmazását megelőző időszakban következett be.

(4) E rendeletnek [az (EU) xxxx rendelet hatálybalépésének időpontja] előtt hatályos 61., 64. és 65. cikke továbbra is alkalmazandó az említett időpont előtt munkanélkülivé vált személyek részére nyújtott munkanélküli-ellátásokra.”

27. A 88. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„88. cikk

A mellékletek naprakésszé tételére vonatkozó felhatalmazás

Az Európai Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 88a. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet és a végrehajtási rendelet mellékleteinek rendszeres módosítása céljából az igazgatási bizottság kérését követően.

88a. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A 88. cikkben említett bizottsági felhatalmazás [az (EU) xxxx rendelet hatálybalépésének időpontjától] határozatlan időre szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 88. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) Az Európai Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 88. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta az Európai Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

28. Az I., II., III., IV., X. és XI. melléklet e rendelet mellékletének megfelelően módosul.
29. A rendelet e rendelet mellékletének megfelelően a XII. és XIII. melléklettel egészül ki.

2. cikk

A 987/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A szöveg a (18) preambulumbekzdés után a következő preambulumbekzdéssel egészül ki:

„(18a) Bizonyos különös szabályokra és eljárásokra van szükség az ellátások lakóhely szerinti tagállam számára felmerült költségeinek megtérítéséhez, ha az érintett személyek eltérő tagállamban biztosítottak. Azoknak a tagállamoknak, amelyek részére rögzített kiadások alapján kell megtérítést fizetni, meghatározott határidőn belül jelenteniük kell az egy főre jutó éves átlagos költségeket a megtérítés lehető legrövidebb időn belüli rendezésének lehetővé tétele érdekében. Ha a tagállam nem tudja határidőn belül jelenteni minden egyes korcsoport tekintetében a tárgyévben egy főre jutó éves átlagos költséget, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tagállam az adott év tekintetében a Hivatalos Lapban korábban kihirdetett éves átlagos költségek alapján nyújtsa be követeléseit. A természetbeni ellátásokra fordított kiadások rögzített összegek alapján történő megtérítésének a lehető legközelebb kell állnia a tényleges kiadásokhoz; ezért a jelentési kötelezettségtől való eltérést jóvá kell hagynia az igazgatási bizottságnak, és az nem engedélyezhető a következő évben.”

2. A (19) preambulumbekzdés helyébe a következő szöveg lép:

„(19) A behajtás eredményességének fokozása és a szociális biztonsági rendszerek zavartalan működésének érdekében meg kell erősíteni az intézmények között a szociális biztonsági követelések behajtására vonatkozó kölcsönös segítségnyújtással kapcsolatos eljárásokat. Az eredményes behajtás egyben a visszaélések és csalások megelőzésének és kezelésének is eszköze, és a szociális biztonsági rendszerek fenntarthatósága biztosításának módja. Ez azzal jár, hogy új eljárásokat kell elfogadni az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló 2010/24/EU tanácsi irányelv⁴⁹ egyes meglévő rendelkezései alapján, különösen egy egységes végrehajtási okirat, valamint a kölcsönös segítségnyújtás iránti megkeresésre és a szociális biztonsági követelések behajtásával kapcsolatos okiratok és intézkedések kézbesítésére irányuló egységes eljárások létrehozása révén.”

3. A szöveg a (24) preambulumbekzdés után a következő preambulumbekzdésekkel egészül ki:

„(25) Az igazgatási bizottság elfogadta a csalások és a hibák elleni küzdelem terén a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK tanácsi rendelet és 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet keretében zajló

49

HL L 84., 2010.3.31., 1. o.

együttműködésről szóló, 2010. március 18-i H5 sz. határozatot⁵⁰, amely kihangsúlyozza, hogy a csalások és a hibák elleni fellépés a 883/2004/EK rendelet és e rendelet megfelelő végrehajtásának részét képezik. Ezért a jogbiztonságot szolgálja, hogy e rendelet olyan egyértelmű jogalapot tartalmaz, amely lehetővé teszi az illetékes intézmények számára, hogy a 883/2004/EK rendelet és e rendelet folyamatban lévő megfelelő végrehajtásának részeként a csalások és a hibák feltárása érdekében olyan személyekre vonatkozó személyes adatokat cseréljenek ki a tartózkodási vagy lakóhely szerinti tagállam megfelelő hatóságaival, akiknek az említett rendeletek szerinti jogai és kötelezettségei már megállapítást nyertek. Azokat a körülményeket is meg kell határozni, amelyek között a személyes adatok a szociális biztonságtól eltérő célból is kezelhetők, beleértve az uniós és nemzeti szintű munka-, egészségügyi, biztonsági, idegenrendészeti és adójogi kötelezettségeknek való megfelelés figyelemmel kísérését.

(26) Az érintett személyek jogainak védelme érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy minden adatkérés és -szolgáltatás szükséges legyen a 883/2004/EK rendelet és e rendelet megfelelő végrehajtásához, és arányban álljon azzal az európai adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően. Az ellátásra való jogosultság nem vonható meg automatikusan az adatcsere eredményeként, és az adatcsere alapján hozott minden határozatnak tiszteletben kell tartania az érintett egyén alapvető jogait és szabadságait azzal, hogy megfelelő bizonyítékokon alapul, és tisztességes jogorvoslati eljárás tárgyát képezheti.”

4. A 1. cikk (2) bekezdése az e) pont után a következő ponttal egészül ki:

„ea) »csalás«: valamely tagállam jogát sértő bármely szándékos cselekmény vagy mulasztás, amelynek célja szociális biztonsági ellátások megszerzése vagy igénybevétele, vagy a szociális biztonsági járulékok fizetésének elkerülése;”.

5. A 2. cikk a (4) bekezdés után a következő (5)–(7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha sor került valamely személy azon jogainak és kötelezettségeinek megállapítására vagy meghatározására, amelyekre az alap- és végrehajtási rendeleteket alkalmazni kell, az illetékes intézmény az adott személyre vonatkozó személyes adatok átadását kérheti a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti tagállam intézménytől. Az adatkérés és -szolgáltatás olyan információra vonatkozhat, amely lehetővé teszi az illetékes tagállam számára azon tények pontatlanságának megállapítását, amelyeken valamely személy alap- vagy végrehajtási rendelet szerinti jogait és kötelezettségeit meghatározó dokumentum vagy határozat alapul. Adatkérésre akkor is sor kerülhet, ha nem áll fenn kétség a dokumentumban foglalt vagy valamely egyedi ügyben hozott határozat alapjául szolgáló információ érvényességét vagy pontosságát illetően. Az információkérésnek és -szolgáltatásnak szükségesnek és arányosnak kell lennie.

(6) Az igazgatási bizottság összeállítja az (5) bekezdés alapján megengedett adatkérések és -szolgáltatások típusainak részletes jegyzékét, és az Európai Bizottság megfelelő nyilvánosságot biztosít e jegyzéknek. Csak a jegyzékben szereplő adatkérések és -szolgáltatások megengedettek.

(7) Az adatkérésnek és -szolgáltatásnak meg kell felelnie a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (általános adatvédelmi rendelet)⁵¹ követelményeinek, ahogyan azt az alaprendelet 77. cikke is előírja.”

6. A 3. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Amikor a tagállamok jogszabályaik alapján, az alaprendelet végrehajtása érdekében ezeket az adatokat összegyűjtik, továbbítják vagy kezelik, biztosítaniuk kell, hogy az érintett személyek teljes mértékben gyakorolhassák a személyes adatok védelméhez kapcsolódó jogait, a személyes adatok kezelése és az ilyen adatok szabad áramlása tekintetében a magánszemélyek védelmére vonatkozó uniós rendelkezések betartásával, különös tekintettel az ilyen személyes adatokhoz való hozzáféréshez, az azok helyesbítéséhez és az azok kezelése elleni tiltakozáshoz való jogra, és hogy teljes mértékben tájékozottak legyenek az egyedi ügyekben történő automatizált döntéshozatallal kapcsolatos garanciákat illetően. Az érintettnek képesnek kell lennie arra, hogy gyakorolja az e rendelet alapján kezelt személyes adataihoz való hozzáférés jogát, mégpedig nemcsak az adatokat ellenőrző hatósághoz fordulva, hanem a lakóhelye szerinti illetékes intézmény útján is.”

7. A 5. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A valamely tagállam intézménye által az alaprendelet és a végrehajtási rendelet alkalmazása céljából egy személy helyzetének bemutatására kiállított dokumentumokat, valamint a dokumentumok kiállításának alapjául szolgáló bizonyítékokat a többi tagállam intézményei mindaddig elfogadják, amíg azokat a kiállító tagállam vissza nem vonja vagy érvénytelenné nem nyilvánítja. E dokumentumok csak akkor érvényesek, ha valamennyi kötelező mező ki van töltve.

(2) Amennyiben a dokumentum érvényessége vagy az alapját képező tények pontossága tekintetében kétség merül fel, a dokumentumot átvevő tagállami intézmény kéri a kiállító intézménytől a szükséges pontosításokat, valamint adott esetben a dokumentum visszavonását.

a) Ilyen kérés kézhezvétele esetén a kiállító intézmény felülvizsgálja a dokumentum kiállításának alapját képező indokokat és szükség esetén visszavonja vagy helyesbíti a dokumentumot a kérés kézhezvételétől számított 25 munkanapon belül. Cáfolhatatlan bizonyítékok vagy a dokumentum kérelmezője által elkövetett csalás feltárása esetén a kiállító intézmény azonnali és visszaható hatállyal visszavonja vagy helyesbíti a dokumentumot.

b) Ha a kiállító intézmény a dokumentum kiállításának alapját képező indokok felülvizsgálata során nem tár fel hibát, a kérés kézhezvételétől számított 25 munkanapon belül minden bizonyítékot továbbít a megkereső intézménynek. Sürgős esetekben, amennyiben a kérés egyértelműen megjelölte a sürgősség indokait, ezt a kérés kézhezvételétől számított két munkanapon belül kell megtenni akkor is, ha a kiállító intézmény még nem zárta le a fenti a) pont szerinti vizsgálatát.

c) Ha a megkereső intézménynek a bizonyítékok kézhezvételét követően továbbra is kétségei vannak a dokumentum érvényessége vagy az abban szereplő bejegyzések alapját képező tények pontossága tekintetében, és úgy véli, hogy a dokumentum kiállításának alapjául szolgáló információk tévesek, erre vonatkozó bizonyítékok előterjesztése mellett újból pontosításokat, valamint adott esetben a dokumentum visszavonását kérheti a kiállító intézménytől a fent meghatározott eljárás keretében és határidőkön belül.”

8. A 14. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az alaprendelet 12. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában az »a személy, aki egy tagállamban munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató nevében, aki tevékenységét szokásosan e tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵² értelmében egy másik tagállamba küld ki vagy küld«, olyan személy is lehet, akivel egy másik tagállamba való kiküldetés vagy küldés céljából létesítettek munkaviszonyt, feltéve, hogy az érintett személy – közvetlenül a foglalkoztatás kezdetét megelőzően – már a küldő tagállam jogszabályainak hatálya alá tartozott az alaprendelet II. címének megfelelően.”;

b) az (5a) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5a) Az alaprendelet II. címének alkalmazásában a »bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely« az a bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely, ahol a vállalkozás lényeges döntéseit hozzák, és központi ügyviteli feladatait ellátják, feltéve, hogy a vállalkozás érdemi tevékenységet folytat az adott tagállamban. Ellenkező esetben a »bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely« abban a tagállamban található, amelyben a vállalkozás érdekeltségeinek a (9) és (10) bekezdésben rögzített kritériumok alapján meghatározott központja van.”;

c) a (11) bekezdés után a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Abban az esetben, ha az Unió területén kívül lakóhellyel rendelkező személy a munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységét két vagy több tagállamban végzi, és ha e személy e tagállamok egyikének nemzeti jogszabályai alapján ezen állam jogszabályainak hatálya alá tartozik, az alaprendelet és a végrehajtási rendelet alkalmazandó jogszabályok meghatározására vonatkozó rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók, feltéve, hogy úgy kell tekinteni, hogy az érintett személy lakóhelye abban a tagállamban van, amelyben a vállalkozás vagy az érintett személy munkáltatójának bejegyzett székhely vagy üzletviteli helye, vagy az érintett személy érdekeltségeinek központja található.”

9. A 15. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó az alaprendelet 11. cikke (3) bekezdése d) pontjának és 11. cikke (5) bekezdésének hatálya alá tartozó személyekre.”

10. A 16. cikk (1), (2), (3) és (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az a személy, aki két vagy több tagállamban végez különböző tevékenységeket, vagy e személy munkáltatója értesíti erről a személy lakóhelye szerinti tagállam illetékes hatósága által kijelölt intézményt.

(2) A tevékenységet végző személy lakóhelye szerinti kijelölt intézmény haladéktalanul meghatározza az érintett személyre alkalmazandó jogszabályokat, tekintettel az alaprendelet 13. cikkére és a végrehajtási rendelet 14. cikkére. Az intézmény tájékoztatja minden olyan tagállam kijelölt intézményét, amelyben az érintett személy tevékenységet folytat vagy amelyben a munkáltató található.

(3) Ha az említett intézmény valamely másik tagállam jogszabályait határozza meg alkalmazandóként, ideiglenes jelleggel tesz így, és haladéktalanul tájékoztatja azon tagállam intézményét, amelyet illetékesnek tekint ezen ideiglenes határozat meghozatalára. A határozat két hónapon belül véglegessé válik azt követően, hogy az érintett tagállam illetékes hatóságai által kijelölt intézmény arról értesítést kapott, kivéve, ha az utóbbi intézmény tájékoztatja az előbbi intézményt és az érintett személyeket arról, hogy az ideiglenes meghatározást nem tudja még elfogadni, vagy az azzal kapcsolatos álláspontja eltérő.

(5) Azon tagállam illetékes intézménye, amelynek jogszabályait akár ideiglenesen, akár véglegesen alkalmazandóként határozták meg, haladéktalanul értesíti erről az érintett személyt vagy e személy munkáltatóját.”.

11. A 19. cikk a (2) bekezdés után a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Ha egy intézménytől a fent hivatkozott tanúsítvány kiállítását kéri, az intézmény megfelelően értékeli a releváns tényeket, és biztosítja a tanúsítvány kiállításának alapját képező információk helytállóságát.

(4) Ha a jogalkotási hatáskörök nemzeti vagy uniós szintű gyakorlásához szükséges, az érintett személyek szociális biztonsági jogaira és kötelezettségeire vonatkozó releváns információk kicserélhetők közvetlenül az érintett államok illetékes intézményei és munkaügyi felügyelőségei, idegenrendészeti vagy adóhatóságai között; ez magában foglalhatja a személyes adatoknak az alaprendelet és az e rendelet szerinti jogok gyakorlására és kötelezettségek teljesítésének kikényszerítésére irányuló céltól eltérő célból történő kezelését is, különösen a releváns munka-, egészségügyi, biztonsági, idegenrendészeti és adójogi kötelezettségeknek való megfelelés biztosítása érdekében. A részletes szabályokat az igazgatási bizottság határozata állapítja meg.

(5) Az illetékes hatóságok konkrét és megfelelő tájékoztatást kötelesek adni az érintett személyek számára személyes adataiknak az alaprendelet 77. cikke által is előírt módon történő, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (általános adatvédelmi rendelet)⁵³ megfelelő kezeléséről, és be kell tartaniuk az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdése szerinti követelményeket.”

12. A rendelet a 20. cikk után a következő 20a. cikkel egészül ki:

„20a. cikk

Hatáskör végrehajtási jogi aktusok elfogadására

(1) A Bizottság hatáskört kap az alaprendelet 12. és 13. cikke alkalmazása egységes feltételeinek biztosítása érdekében követendő eljárást megállapító végrehajtási jogi aktusok elfogadására. E jogi aktusok megállapítják az egységes eljárást, beleértve:

- egy olyan hordozható dokumentum kiállításának határidejét, formátumát és tartalmát, amely tanúsítja az annak birtokosára alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályokat,
- azon helyzetek meghatározását, amelyekben a dokumentumot ki kell állítani,
- a dokumentum kiállítása előtt ellenőrizendő elemeket,
- a dokumentum visszavonását, ha annak pontosságát és érvényességét vitatja a foglalkoztatás szerinti tagállam illetékes intézménye.

(2) Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 182/2011/EU rendelet⁵⁴ 5. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A Bizottságot a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősülő igazgatási bizottság segíti.”

13. A III. cím I. fejezetének címe helyébe a következő szöveg lép:

„Betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások, valamint tartós ápolást biztosító ellátások”.

14. A 23. cikk vége a következő mondattal egészül ki:

„E rendelkezést értelemszerűen alkalmazni kell a tartós ápolást biztosító ellátásokra.”

15. A 24. cikk (3) bekezdésében a „25. és 26.” szöveg helyébe a „25., 26. és 35a.” szöveg lép.

16. A 28. cikk (1) bekezdésében a „jogosultság megszerzése” szöveg helyébe a „jogosultságnak az alaprendelet 35a. cikkével összhangban történő megszerzése” szöveg lép.

17. A 31. cikk a következőképpen módosul:

- c) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„Az alaprendelet 35b. cikkének alkalmazása”;

- d) az (1) bekezdésben a „34. cikkében” szöveg helyébe a „35b. cikkében” szöveg lép;

54

HL L 55., 2011.2.28., 13–18. o.

- c) a (2) bekezdésben a „34. cikke (2) bekezdésében” szöveg helyébe a „35a. cikke (2) bekezdésében” szöveg lép.
18. A 32. cikk a (3) bekezdés után a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) E cikket értelemszerűen alkalmazni kell a tartós ápolást biztosító ellátásokra.”
19. A 43. cikk (3) bekezdésének második albekezdését el kell hagyni.
20. Az 55. cikk (4) bekezdésének harmadik albekezdésében az „Az illetékes intézmény kérésére azon” szöveg helyébe az „Azon” szöveg lép.
21. Az 55. cikk (7) bekezdésében a „65a. cikke (3) bekezdésének” szöveg helyébe a „64a. cikkének és 65a. cikke (3) bekezdésének” szöveg lép.
22. A rendelet az 55. cikk után a következő 55a. cikkel egészül ki:

„55a. cikk

A legutóbbi biztosítás tagállama foglalkoztatási szolgálatának kötelezettsége

Az alaprendelet 61. cikkének (2) bekezdésében említett helyzetben a legutóbbi biztosítás tagállamának intézménye azonnal megküldi a korábbi biztosítás tagállamának illetékes intézménye részére az alábbi adatokat tartalmazó dokumentumot: azon időpont, amikor az érintett személy munkanélkülivé vált, a jogszabályai alapján megszerzett biztosítási, szolgálati vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységi idő, a munkanélküliség azon releváns körülményei, amelyek az ellátásra való jogosultságot befolyásolhatják, a munkanélküli személyként történt nyilvántartásba vétel időpontja és a lakcím.”

23. A 56. cikk a következőképpen módosul:
- a) az (1) bekezdésben a „65. cikkének (2) bekezdésével” szöveg helyébe a „65. cikkének (4) bekezdésével” szöveg lép;
- b) a (3) bekezdést el kell hagyni.
24. A IV. cím I. fejezetének címe helyébe a következő szöveg lép:

„I. FEJEZET

Az ellátások költségeinek megtérítése az alaprendelet 35., 35c. és 41. cikkének alkalmazásában

25. A 64. cikk (1) bekezdésének első franciabekezdése helyébe a következő szöveg lép:
- „ – az index ($i = 1, 2, 3$ és 4) a rögzített összegek kiszámítására alkalmazott négy korcsoportot jelzi:
- $i = 1$: 65 évnél fiatalabb személyek,
- $i = 2$: 65 és 74 év közötti személyek,

i = 3: 75 és 84 év közötti személyek,

i = 4: 85 éves és annál idősebb személyek.”.

26. A 65. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„65. cikk

Az éves átlagos költségek jelentése

(1) A különböző korcsoportok meghatározott évre vonatkozó, egy főre jutó, éves átlagos költségét legkésőbb a tárgyévet követő második év végéig jelenteni kell a könyvvizsgáló bizottságnak.

(2) Az (1) bekezdéssel összhangban jelentett éves átlagos költségeket az igazgatási bizottság általi jóváhagyást követően az Európai Unió Hivatalos Lapjában évente ki kell hirdetni.

(3) Ha a tagállam egy adott év tekintetében nem tudja az (1) bekezdés szerinti határidőn belül jelenteni az átlagos költségeket, ugyanezen határidőn belül engedélyt kér az igazgatási bizottságtól és a könyvvizsgáló bizottságtól arra, hogy az elmaradt jelentés évét megelőző év tekintetében a Hivatalos Lapban e tagállam vonatkozásában kihirdetett éves átlagos költségeket használhassa. Ilyen engedély kérése esetén a tagállamnak meg kell indokolnia, hogy a tárgyév tekintetében miért nem tudta jelenteni az éves átlagos költségeket. Ha az igazgatási bizottság – a könyvvizsgáló bizottság véleményét figyelembe véve – jóváhagyja a tagállam kérését, a fent említett éves átlagos költségeket újból ki kell hirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(4) A (3) bekezdés szerinti eltérés nem engedélyezhető egymást követő években.”

27. A 70. cikket el kell hagyni.

28. A 73. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„73. cikk

A jogalap nélkül folyósított vagy nyújtott ellátások és a jogalap nélkül befizetett járulékok rendezése ellátások ideiglenes megállapítása vagy az alkalmazandó jogszabályok visszaható hatályú változása esetén

(1) Az alkalmazandó jogszabályok visszaható hatályú változása esetén, ideértve a végrehajtási rendelet 6. cikkének (4) és (5) bekezdésében említett helyzeteket is, az az intézmény, amely a pénzbeli ellátásokat jogalap nélkül folyósította, legkésőbb az alkalmazandó jogszabályok vagy az ellátások folyósításáért felelős intézmény meghatározását követő három hónapon belül kimutatást készít a folyósított összegről, és azt elküldi az annak megtérítése szempontjából illetékesként megjelölt intézménynek.

Ugyanez vonatkozik azokra a természetbeni ellátásokra, amelyeket a végrehajtási rendelet IV. címével összhangban illetékesként megjelölt intézménynek kell megtérítenie.

(2) A pénzbeli ellátások folyósítása szempontjából illetékesként megjelölt intézmény a nem illetékes vagy csak ideiglenesen illetékes intézménynek általa megtérítendő összeget levonja az általa az érintett személynek fizetendő megfelelő ellátások hátralékából, és a levont összeget haladéktalanul átutalja az utóbbi intézménynek.

Ha a jogalap nélkül folyósított ellátások összege meghaladja az illetékesként megjelölt intézmény által megfizetendő hátralékok összegét, vagy nincs hátralék, az illetékesként megjelölt intézmény ezt az összeget az általa alkalmazott jogszabályokban az ilyen beszámítási eljárásokra meghatározott feltételek és korlátozások alapján levonja a folyamatban levő folyósításokból, és a levont összeget annak megtérítése céljából haladéktalanul átutalja annak az intézménynek, amely a pénzbeli ellátásokat jogalap nélkül folyósította.

(3) Az az intézmény, amelynek egy jogi és/vagy természetes személy jogalap nélkül fizetett járulékot, mindaddig nem téríti vissza a szóban forgó összegeket az azokat fizető személynek, míg az illetékesként megjelölt intézménytől meg nem bizonyosodott az érintett személytől neki járó összegekről.

Az illetékesként megjelölt intézmény kérésére – amelyet legkésőbb az alkalmazandó jogszabály megállapítását követő három hónapon belül meg kell tenni – az az intézmény, amelynek jogalap nélkül fizettek járulékot, az adott időszakra vonatkozó járulékokat átutalja az illetékesként megjelölt intézménynek annak érdekében, hogy a jogi és/vagy természetes személy a járuléktartozást rendezze. Az átutalt járulékokat visszamenőlegesen úgy tekintik, mintha azokat az illetékesként megjelölt intézménynek fizették volna.

Amennyiben a jogalap nélkül fizetett járulékok összege meghaladja azt az összeget, amellyel a jogi és/vagy természetes személy az illetékesként megjelölt intézmény felé tartozik, az az intézmény, amelynek jogalap nélkül fizettek járulékot, a túlfizetés összegét megtéríti az érintett jogi és/vagy természetes személy részére.

(4) A nemzeti jogszabályok szerint alkalmazandó határidők nem képezhetik a követelések intézmények közötti, e cikk alapján történő rendezése megtagadásának érvényes indokát.

(5) E cikk nem alkalmazandó az e rendelet 5. cikkének (2) bekezdése vagy 6. cikkének (3) bekezdése szerinti eljárás megindításának időpontjában 60 hónapnál régebbi időszakokkal kapcsolatos követelésekre.”

29. A 75. cikk a (3) bekezdés után a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az e szakasszal összhangban kicserélt információk megállapítás és végrehajtás céljára, beleértve egy követeléssel kapcsolatos óvintézkedések alkalmazását is, valamint emellett az adókból, vámokból, illetékekből és egyéb intézkedésekből eredő követelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló 2010/24/EU irányelv⁵⁵ 2. cikkének hatálya alá tartozó adók, vámok és illetékek megállapításának és behajtásának céljára használhatók fel. Ha a szociális biztonsági járulékok visszatérítése másik tagállamban lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

személyt érint, a visszatérítésre köteles tagállam előzetes kérés nélkül is tájékoztathatja a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti tagállamot a közeljövőbeli visszatérítésről. ”.

30. Az 76. cikk a (3) bekezdés után a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (3) bekezdést semmi esetre sem lehet úgy értelmezni, hogy az lehetővé tenné egy tagállam megkeresett fele számára az információs szolgáltatás megtagadását kizárólag azért, mert ez az információ bank, más pénzügyi intézmény, meghatalmazott, illetve ügynökként vagy vagyonkezelőként eljáró személy birtokában van, vagy egy személyben meglévő tulajdoni érdekeltségre vonatkozik.”

31. A 77. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A kézbesítési megkereséshez egységes formanyomtatványt kell mellékelni, amely legalább a következő információt tartalmazza:

- a) a címzett neve és címe, valamint az azonosítását szolgáló más lényeges adat;
- b) a kézbesítés célja és a végrehajtására előírt határidő;
- c) a mellékelte dokumentum bemutatása, valamint az érintett követelés jellege és összege;
- d) név, cím és egyéb elérhetőség az alábbiak tekintetében:
 - i. a mellékelte dokumentum tekintetében illetékes hivatal; valamint, ha ettől eltérő,
 - ii. az a hivatal, ahol a kézbesített dokumentumra vagy a fizetési kötelezettséggel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre vonatkozóan további információ kérhető.”;

b) a (3) bekezdés után a következő (4), (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A megkereső fél csak akkor folyamatodik az e cikk szerinti kézbesítési megkereséshez, ha nem áll módjában a tagállamában az érintett dokumentum kézbesítésére vonatkozó szabályok szerinti kézbesítés, vagy ha az ilyen értesítés aránytalan nehézségekbe ütközne.

(5) A megkeresett fél gondoskodik arról, hogy a megkeresett fél tagállamában az adott tagállamban hatályban lévő törvényeknek, rendeleteknek és közigazgatási gyakorlatnak megfelelően hajtsák végre a kézbesítést.

(6) Az (5) bekezdés nem érinti a megkereső fél tagállamának hatósága által az említett tagállam hatályos jogszabályaival összhangban végrehajtott kézbesítés bármely más formáját.

A megkereső fél tagállamában található hatóság ajánlott levélben vagy elektronikus úton közvetlenül kézbesíthet bármely dokumentumot egy másik tagállam területén tartózkodó személynek.”

32. A 78. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A megkereső fél kérésére a megkeresett fél behajtja a megkereső fél tagállamában végrehajtást engedélyező okirat tárgyát képező követeléseket. A behajtási megkereséshez csatolni kell a megkeresett fél tagállama általi végrehajtást engedélyező, egységes okiratot.”;

b) a (2) bekezdésben a b) pontot el kell hagyni;

c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Mielőtt a megkereső fél behajtási megkereséssel él, alkalmazni kell a megkereső fél tagállamában rendelkezésre álló megfelelő behajtási eljárásokat, az alábbi esetek kivételével:

a) amennyiben nyilvánvaló, hogy a megkereső fél tagállamában nem található a behajtást lehetővé tevő vagy, vagy az említett eljárások nem eredményezik a követelés teljes kifizetését, és a megkereső félnek konkrét tudomása van arról, hogy az érintett személy a megkeresett fél tagállamában vagyonnal rendelkezik;

b) amennyiben ezen eljárásoknak a megkereső fél tagállamában való alkalmazása aránytalan nehézségeket okozna.”;

d) a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A követelés behajtására irányuló megkereséshez csatolható a megkereső fél tagállamában a követeléssel kapcsolatban kiállított egyéb dokumentum is.”

33. A 79. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„79. cikk

A behajtás végrehajtását engedélyező okirat

(1) A megkeresett fél tagállamában végrehajtást engedélyező, egységes okirat tartalmazza a végrehajtást engedélyező eredeti okirat tartalmának lényeges elemeit, továbbá a megkeresett fél tagállamában a behajtási és az óvintézkedések kizárólagos alapját képezi. Az okiratot a megkeresett fél tagállamában nem szükséges elismerni, és a tagállam azt nem egészíti ki és nem helyettesíti.

(2) A végrehajtást engedélyező, egységes okirat a következő információt tartalmazza:

a) az érintett jogi vagy természetes személy neve, címe és minden más, az azonosítására és/vagy a javait birtokló harmadik személy azonosítására vonatkozó lényeges információ;

b) a követelés megállapításáért felelős hivatal, valamint, amennyiben ettől eltér, azon hivatal neve, címe és az azzal kapcsolatos minden más releváns információ, ahol a

követeléssel vagy a fizetési kötelezettséggel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre vonatkozóan további információ kérhető;

c) a megkereső fél tagállamában kiadott, a követelés végrehajtását engedélyező okirat azonosítása szempontjából szükséges információ;

d) a követelés leírása, amely tartalmazza a követelés jellegét, azt az időszakot, amelyre a követelés vonatkozik, a végrehajtási eljárás szempontjából jelentős bármilyen dátumot, a követelés összegét, beleértve a tőkeösszeget, a kamatot, a pénzbírságokat, a közigazgatási pénzbüntetéseket és minden egyéb fizetendő terhet és költséget a megkereső és a megkeresett fél tagállamának pénznemében feltüntetve;

e) az okiratról a címzettnek a megkereső fél és/vagy a megkeresett fél által küldött értesítés időpontja;

f) az az időpont, amelytől kezdve, és az az időszak, amely alatt a megkereső fél tagállamában hatályos jogszabályok szerint a végrehajtás lehetséges;

g) bármely más lényeges információ.”

34. A 80. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés második mondata helyébe a következő szöveg lép:

„A 85. cikk (1a) bekezdésére figyelemmel a megkeresett fél az általa behajtott követelés teljes összegét átutalja a megkereső fél részére.”;

b) a (2) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A megkeresett fél a behajtási megkeresés kézhezvételének időpontjától számítva késedelmi kamatot számít fel, a megkeresett fél tagállamának hatályos törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseivel összhangban.”

35. A 81. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ha a behajtási eljárás során valamely érdekelt fél vitatja a követelést, a megkereső fél tagállamában végrehajtást engedélyező, eredeti okiratot vagy a megkeresett fél tagállamában végrehajtást engedélyező, egységes okiratot, a megkereső fél tagállamának hatósága általi kézbesítés érvényességét, a keresetet a megkereső fél tagállamának illetékes szerveihez kell benyújtani, ez utóbbi tagállam hatályos jogszabályainak megfelelően. Erről a lépésről a megkereső fél haladéktalanul tájékoztatja a megkeresett felet. A lépésről az érdekelt fél is tájékoztathatja a megkeresett felet.”;

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Amennyiben a jogvita a megkeresett fél tagállamában hozott végrehajtási intézkedésekre vagy a megkeresett fél hatósága általi kézbesítés érvényességére vonatkozik, a keresetet – saját törvényi és rendeleti rendelkezéseinek megfelelően – e tagállam illetékes szervéhez kell benyújtani.”;

c) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A megkereső fél – megjelölve a módosítás indokát – haladéktalanul tájékoztatja a megkeresett felet a behajtási megkeresés későbbi módosításáról vagy a megkeresés visszavonásáról.”;

d) a cikk a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a megkeresés módosítása a 81. cikk (1) bekezdésében említett illetékes szerv határozatának az eredménye, a megkereső fél továbbítja ezt a határozatot a megkeresett fél tagállamában végrehajtást engedélyező, felülvizsgált, egységes okirattal együtt. Ezt követően a megkeresett fél a további behajtási intézkedések során a felülvizsgált okirat alapján jár el.

A megkeresett fél tagállamában végrehajtást engedélyező, eredeti egységes okirat alapján hozott behajtási vagy óvintézkedések folytatódhatnak a felülvizsgált okiratnak megfelelően, kivéve, ha a megkeresés módosítására a megkereső fél tagállamában végrehajtást engedélyező, eredeti okirat vagy a megkeresett fél tagállamában végrehajtást engedélyező, eredeti egységes okirat érvénytelensége miatt került sor.

A módosított okirat vonatkozásában a 79. és a 81. cikket alkalmazni kell.”

36. A 82. cikk (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a végrehajtási rendelet 76–81. cikkében meghatározott segítséget nyújtani, amennyiben a végrehajtási rendelet 76–78. cikke szerinti eredeti kérelem olyan követelésekre vonatkozik, amelyek esetében a követelésnek a megkereső fél tagállama szerinti esedékességi időpontja és a segítségnyújtás céljából való eredeti megkeresés időpontja között több mint öt év telt el. Amennyiben azonban a követelés vagy a megkereső fél tagállamában végrehajtást engedélyező, eredeti okirat jogvita tárgyát képezi, az ötéves időszak számítása attól az időponttól kezdődik, amikor megállapítást nyer, hogy a követelés vagy a behajtást engedélyező okirat már nem vitatható.

Olyan esetekben továbbá, amikor a megkereső fél tagállamának hatóságai halasztott fizetést vagy részletfizetést engedélyeznek, az ötéves időszak a teljes fizetési határidő lejártakor kezdődik.

A megkeresett fél az ilyen esetekben ugyanakkor nem köteles segítségnyújtásra olyan követelések esetében, amelyek esetében a követelés esedékességének a megkereső fél tagállama szerinti időpontjától számított több mint tíz év eltelt.”

37. A 84. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„84. cikk

Óvintézkedések

(1) A megkereső fél indokolt kérésére a megkeresett fél – amennyiben hasonló helyzetben a megkereső fél tagállamának nemzeti jogszabályai és közigazgatási gyakorlata is lehetővé tesz óvintézkedéseket –, ha nemzeti jogszabályai lehetővé

teszik és közigazgatási gyakorlatával összhangban, óvintézkedéseket tesz a követelés behajtásának biztosítására, amennyiben a megkeresés időpontjában az adós vitatja a követelést vagy a megkereső fél tagállamában végrehajtást engedélyező okiratot, vagy ha a követelésre vonatkozóan még nem bocsátottak ki a megkereső fél tagállamában végrehajtást engedélyező okiratot.

A megkeresett fél tagállamában végrehajtandó óvintézkedésekre irányuló megkereséshez csatolni kell a megkereső fél tagállamában végrehajtandó óvintézkedések engedélyezése céljából kiállított, a kölcsönös segítségnyújtás tárgyát képező követelésre vonatkozó dokumentumot, amennyiben létezik ilyen. Ezt a dokumentumot a megkeresett fél tagállamában nem szükséges elismerni, és a tagállam azt nem egészíti ki és nem helyettesíti.

(2) Az óvintézkedésekre irányuló megkereséshez csatolható egyéb, a megkereső fél tagállamában a követeléssel kapcsolatban kiállított dokumentum.

(3) Az (1) bekezdés végrehajtásához a végrehajtási rendelet 78., 79., 81. és 82. cikkében foglalt rendelkezéseket és eljárásokat értelemszerűen kell alkalmazni.”

38. A 85. cikk az (1) bekezdés után a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Ha a behajtással kapcsolatosan felmerülő költség nem hajtható be az adóstól a követelés összege mellett, azt le kell vonni bármely behajtható összegből, vagy ha erre nincs lehetőség, azt a megkereső félnek kell megtérítenie. A megkereső és a megkeresett fél az ügy tekintetében egyedi megtérítési módozatról állapodhatnak meg, vagy lemondhatnak az említett költség megtérítéséről.”

39. A rendelet a 85. cikk után a következő 85a. cikkel egészül ki:

„85a. cikk

Jelenlét a közigazgatási hivatalokban és részvétel a közigazgatási vizsgálatokban

(1) A megkereső és a megkeresett fél közötti megállapodás alapján, a megkeresett fél által megállapított feltételekkel összhangban a megkereső fél által felhatalmazott tisztviselők az e szakasz szerinti kölcsönös segítségnyújtás előmozdítása céljából:

- a) jelen lehetnek azokban a hivatalokban, amelyekben a megkeresett fél tagállamának közigazgatási hatóságai tevékenységüket végzik;
- b) jelen lehetnek a megkeresett fél tagállamának területén végrehajtott közigazgatási vizsgálatoknál;
- c) segíthetik a megkeresett fél tagállamának illetékes tisztviselőit a megkeresett fél tagállamában folyó bírósági eljárás során.

(2) Amennyiben azt a megkeresett fél tagállamának hatályos jogszabályai lehetővé teszik, az (1) bekezdés b) pontjában említett megállapodásban előírható, hogy a megkereső fél tagállamának tisztviselői magánszemélyeket kérdezhetnek ki és a nyilvántartást megvizsgálhatják.

(3) A megkereső fél által felhatalmazott azon tisztviselőknek, akik élnek az (1) és (2) bekezdésben szereplő lehetőséggel, bármikor fel kell tudniuk mutatni a személyazonosságukat és hivatalos minőségüket igazoló írásbeli felhatalmazásukat.”

40. A 87. cikk a következőképpen módosul:

a) a (4) bekezdésben a „34. cikkében” szöveg helyébe az „1. cikkének vb) pontjában” szöveg lép;

b) a (6) bekezdés vége a következő mondattal egészül ki:

„Amennyiben azonban az ellenőrzés elvégzésére felkért intézmény maga is felhasználja a megállapításokat az ellátások érintett személy részére történő nyújtására az általa alkalmazott jogszabályok alapján, nem követelheti az előző mondatban említett költségeket.”

41. A 89. cikk (3) bekezdését el kell hagyni.

42. A 92. cikket el kell hagyni.

43. A 93. cikkben a „87. cikkét” szöveg helyébe a „87–87b. cikkét” szöveg lép.

44. A rendelet a következő 94a. cikkel egészül ki:

„94a. cikk

Munkanélküli-ellátásokra vonatkozó átmeneti rendelkezés

Az (EU) XXX rendelet hatálybalépéséig a végrehajtási rendeletnek [az (EU) xxxx rendelet hatálybalépésének időpontja] előtt hatályos 56. és 70. cikke továbbra is alkalmazandó az említett időpont előtt munkanélkülivé vált személyek részére nyújtott munkanélküli-ellátásokra.”

45. A 96. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés második mondata helyébe a következő szöveg lép:

„Az 574/72/EGK rendelet azonban – a 107. cikk kivételével – hatályban marad és továbbra is joghatással bír a következők alkalmazásában.”;

b) az (1) bekezdés után a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdésben hivatkozott jogszabályok alkalmazásában a pénznemek átváltását e rendelet 90. cikke szabályozza.”

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő első napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
elnök*

*a Tanács részéről
elnök*